

308665

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

తెన్నవట్టణము 1915 నంబరునెం 22 వ తేది బుధవారము

NO 225

సంపాదకుడు. 2.

రాక్షసనామ సంవత్సర మాగ్గ శిర బహుళ ప్రథమం.

నందిక 229

తెన్నవట్టణము!

సంపాదకుడు!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0

తలనొప్పులమామూలు, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును

సర్వవృక్షల తాంబూలము. పొట్టు గొట్టును

వనచూలికి లచ్చే హిందూ దేశమునకు

తయారుచేయబడి మంచిమందు.

సువాసన కలిగియుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల నానము వలెను.

ప్రతిదినముండదగిన చౌకమైన వైద్యసహాయము

అమృతాంజనము 109, ప్రభువంశ, బొంబాయి. 7, కంబెల్లీస్ట్రీట్, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు ... రు. 15-0-0

6 " " " " 7-8-0

3 " " " " 3-12-0

1 మాసమునకు ... " 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు ... రు. 2-8-0

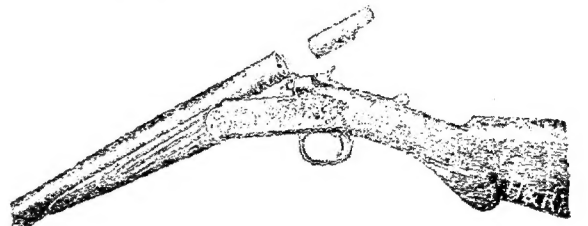
సంవత్సరాది సంచికతో " 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

తెన్నవట్టణము.

తుపాకులు!

తుపాకులు!!

తుపాకులు, కిచ్చాల్లు, బోలెలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాబలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. యక. వి. రామానుజం శెట్టి లింగు కో, (181) 12, వానస్పతి బ్రాడ్వే, నుదరాను.

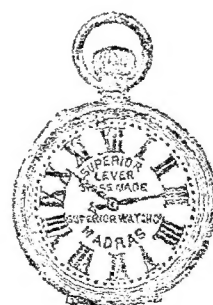
క్యాబోల్ పాడరు

క్యాబోల్, బీబిలు, టాగెలు, విమలము, గార్మరు కిముల అట్టిందా భాగములను నడుపుదును. టాగ్ 1-కి రు. 0-8-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలకు, ఈగలకు నశించునట్లుగా, వారదోలును. 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి రు. 12 బాతారపద్మామలకు చీమలకు బడకటిండ్లయందు కట్టులను దోలును, పుష్కపేటికలను నివారించునది కాపాడును. పోలువంజెల్లు... మార అందుకో, 16 ప్రభువంశ బొంబాయి, నుదరాను సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రు. 3-0-0 ప్రోఫేజ 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడి మారము దయలమిద మా కంపెనీ చేరు ఎజ్జెరిరానో ముద్రించబడినందున. ఇది చూచుట కంటే మేలైనది. ఈ గడిమును, డబ్బు ప్రూఫ్ అయినాను దోలునాగటికి మోటుబడదు. దీని ముందుకు. పెట్టెయొక్క బాగామును గ్యారంటీచేసి అందించుచుండును. నీయకానికి ఈ గడి తయారుచేయబడింది. కాన నెదిరి యొద్దను జక్కదు. ఒక రోజుకును తీసుకురను తలంపుతో తిన్నక వెలించితిమి. చాలకాలము కుదేయుచున్నప్పుడు గడియార మిది యొకటియే. ఇది సరిగ్గా నడుచుచున్నది. ఇదిగత కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడును. చూడబడును. నేనెదలు కొని సంకల్పించినది, నేనుచూచుచున్నది సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పాడుచాక్స్ నెం: 67, మద్రాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముక్కుబొలికెడి మోహనాంగి సాంకర్త్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. దీనివలన 81 వ తేది బాపున రోకసారిక బాలుగు దూర్వముల విలువగల సాకుండుల నొసకారలకు క్యాలండరు దులికెడుగ బంపించును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచివేసి చంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ప్రభువంశ, బొంబాయి.

7, కంబెల్లీస్ట్రీట్, మద్రాసు.

ఈ యొద్దమునకు క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రించబడుచున్నవి. దుఖాత్తులకు వెంటనే పంపుకొను యాచార్యులకు గలుగఁగా.

వనోపధి సారసవరిలా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరొగములను బాగుచేయును. క్రితబోట్టు, పాతవా ముత్యబోట్టు, వీరశబ్దము, రక్తవికారములనుగలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెత్తుతులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురు కుప్పిలయి వృద్ధి చేయును. దీనివలన కఠినమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మాంసపు గనుసించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుబడును. సీసా వెల రూ 1-4-0.

తుప్పుకుమందు:- ఇది చర్మముపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమునల్లి తాగులకు మందు) నాగల్లితైలము: వైపుతకు నుండు. ఈ రెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవును రు. 5-0-0.

ప్రొప్రైటరు:- వి. డి. సావంత్, గజర, వనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Panaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

జనరల్ సర్ జోన్స్ పేగ్ గారు. ఫ్రెంచిగారికిబదులు నియమించబడిరి.

జనరల్ జోఫర్, ఫ్రెంచివారి సేనలకు అన్నిరంగములలోను అధ్యక్షుడుగా నియమింపబడెను.

సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు ఫ్రాంసులో బ్రిటిష్ స్వాసేనాధిపత్యమును మునుకొనిరి.

కాశీ కుట్ర కేసు.

వైకేసు విచారణ ఈనెల 20-న తేదీ ఉదయమున సాగింపబడెను. దీర్ఘవాస్తవ్యుడగు మహమ్మదు ఇస్మాయిలు అను నతడు సేనకటిసాక్షియగు నాజురు చెప్పిన అంశముల కొన్నిటి ధ్రువపరచెను. అట్లు రహిమాను అనునతని యింటిని అద్దెకు బుచ్చుకొనుటకై యిరువురు మద్యము లీతని కడకు వచ్చిరి. ఈ ఇరువురను పోల్చుచు కొంతవారు కోర సాక్షి రచీంద్ర నద్దకు వచ్చి నిలిచెను. కాని అతడు వారిలో నొకడగునో కాదో సాక్షి స్పష్టముగ చెప్పలేక పోయెను. రెండవది నాతడు పోలీసులేక పోయెనుగాని అతని ఆకృతి కొంతవర్ణించెను. అట్లు రహిమానుయొక్క గృహములు మున్నగునవి తన అధ్యక్షతక్రిందకుండేనని నాటిబుద్ధిను సాక్ష్యమిచ్చెను. ఇరువురకునందఱు వచ్చి సేనకు రు 8-4-0 నా. నొక ఇంటి కద్దెకు బుచ్చుకొనిరి. ఆచట 10, 15 దినములుండి తమలో నొకరికి జబ్బుగ నున్నదని చెప్పి అయింటిని విడిచిపోయిరి. ఒక గృహము, తాలి లోటా ఒగవడిచిపోయిరి. ఈవస్తువుల మరయొకడు మూట కట్టుకొని పోవుచుండ వానివలన ఇంటిని కుడిచివారికి

సాక్షి కొంత సామ్మ నిప్పించెను. ఈ సామ్మిచ్చిన యతడు టిక్కినారాయణ్ తేప్పిక్ గేటువద్ద నికగడదెన యతడు మద్య యింట్లో కలదా అని ప్రశ్నింప సాక్షి శరీరీద్రుల మాపించెను. సులోచనుల ధరించినయత డిటడె అని సాక్షి బర్తామును కను పరచెను. టిక్కినారాయణ్ మాడణాల తని కిచ్చుటను కాక పోట అను మాలివాడు ధ్రువపరచెను. ఈ మాడణాలలోను ఒక అణా నతడు కహోను కనగెను. మహాద్ర రెయిల్వేస్టేషను వద్ద తన కాపుడలకుండి టిక్కినారాయణ్ తేప్పియకొని పారిపోయెనని అపరాధాశ్చ్యవణ కాఖా కాన్ స్టేబిలు అబ్దుల్ హై విన్నవించుకొనెను. టిక్కినారాయణ్, గజేలేలాల్ అరెస్టు సమాచారమును జమారు మహమ్మదు తెలియపరచెను. శ్రీరాజుప్రతినిధి గారు:— శ్రీరాజు ధిల్లినగరమునుండి గ్వాలియరుకు విచ్చేసిరి. క్రైమన్ పంతులుగారి మహారాజాసింధి యావారి అతిథిగ నుండి మెల్లగ కాలము బుచ్చుచును.

అన కాపల్లి వ్యవసాయస్థానము.

తాలూకాసంఘము చేయుచున్నది.

17 వ తేదీని మీటింగు జరుగుట.

శ్రీరాజసత్యంగారు అధ్యక్షత వహించుట.

(ఒక విశేషమునవర్తనండి)

అనకాపల్లి డిసెంబరు 21:— గవర్నరు ముందు సభకు త్వరముకొనిందట అనకాపల్లిలో గవర్నరు మెంటువారు త్వర సామన్యమును ఏర్పరచి వ్యవసాయభివృద్ధి విషయము ప్రజలు చూచి తెలిసికొనవలసిన మార్గములను కొన్నిటిని అవలంబన చేసియున్నారు. ఈస్థానమునకు ప్రాగంభమునందు యు డవులో బాలకృష్ణమూర్తి పంతులుగారు మేనేజరుగ నున్నారు. ఈస్థానములందు వ్యవసాయములో అనకాపల్లి యొద్దికి యొక స్థలమనియును ఇక్కడ యిదివర కెల్లగును పండియి యున్న పంటకంటె గవర్నరు మెంటుస్థానములో చూచి నేర్చుకొన దగినదియు విని తెలిసికొనవలసినదియు నందుట కవల కనులేదను తాత్పర్యములు ఇక్కడివాస్తవ్యుల కేమి యిట్లు పట్టవారికేమి, కలిగియున్నది. బాలకృష్ణమూర్తిగారు ఇక్కడకు వచ్చిందల గాయకు ప్రజల మూలముల కొద్ది చాలదు. లోనే ఎగ్జికియూటివ్ కమిషనరుగా నెవరికి కలిగితిరి వారిలో నెమ్మదిగా చచ్చింపుచు బోధపరచ వలసినదొకటి మిగిలిన బోధపరచుచు, రానురాను ఆయనయందును గవర్నరు మెంటుచేయు వ్యవసాయ పనులయందును నమ్మకము నుండు గచేసిరి. ఒకపర్యాయము నమ్మకము కలిగిపెచ్చుట ప్రజలకు ఆయనయందుగల నుగుణములను తెలిసికొన ననకాపల్లిలోని సింపుట మీ పిచ్చుట అనురాగము కలుగుట యు అవచ్చును. గా అభివృద్ధి యగుట యు జరిగినది. ఇంతలో నీ మధ్య ను వారికి అన్వేషించుట దైర్యము వని కానున్నదనియును దెజవాడ వెళ్లవలసి యుండుననియును తెలిసి వారి యుద్ధోగాభివృద్ధికి సంతసించుచు వారికిని ప్రజలకును అత్యవసరము నుండి లాభమును పొందవలసిన తమ ఇంట్లో అనకాపల్లిగారు విడిచివెట్టవలసియుండునను భావమును వివరింపుట కలుగజేయు గాని దరిమిలను వారికి అన్వేషించుట దైర్యము అగుట యు నత్యవసరము నాలూకా ప్లి అధ్యక్షులు దెజవాడనుండి అనకాపల్లికి మార్చుటయు జరిగింప న నెంతయు సుకసించితిమి. అనకాపల్లి బస్తీయొక్కయు తాలూకా యొక్కయు ప్రజలకు ప్రతినిధి గారున్న అనకాపల్లి తాలూకాసంఘమువారి ఉత్తరభాగముయొక్క అన్వేషించుట దైర్యము కచేరి అనకాపల్లికి బహిరేసింపవలసిన అన్వేషించుట దైర్యముగదని బాలకృష్ణమూర్తిగారికి వచ్చింపవలసిన చరికి గలిగి యున్నామనుకు తెలుసుకును, వారివలన విభాగ పట్టుపు జల్లా వ్యవసాయ పనులయలకు కొంత తెలిసికొనుటగును ఈనెల తేరింద శనివారమునాడు అనకాపల్లి మ్యునిసిపల్ హౌస్ముఖమునందగులా ౪-30 నిమిషములకు సభ జరిగింది. తాలూకా సంఘమువారి కోరికవై విశాఖపట్నము నుండి మిస్సెను ఎ.వి.ఎస్. కాలేజి ప్రెస్విటేరియన్ పి-టి-స్కూలు వాస ఆశ్రమంగారు మొలుబుండిపోవచ్చి గవర్నరు అధ్యక్షతను వహించిరి. కార్యక్రమము క్రియముగా జరిగెను. ఆయనవైం తయుత్సాహము తాలూకా సంఘమువారికి కలుగకపోవునను రెండుకోణము జుచ్చి. బాలకృష్ణమూర్తిగారికి వచ్చింపవలసినందుటచే వారియుపశాఖపనులు తెగించుట యు గవర్నరుకు లగు. ఆయనంగారికి మాత్రముగా గంగుకు పొంపుపులనలను నావలన వ్యవసాయభివృద్ధి విషయమై విచలనక బోలే నూకలమునాథాసమలకు విలకును అనకాపల్లికి పోయెనని. ఆయనను బాలకృష్ణమూర్తి గారును అన్యంగారు చెప్పినయంశముల వైపునున్న సభ్యులు సంతసించిరి. ఇరువదియవది ఆదవారు ప్రయాణికుల బుడిలో ఆన్యంగారును వారికోడయచేసిన బలికేల్లి మ్యునసిపాలిటీకాన్సుల్ గారికి యాజుల రామమూర్తి పంతులును తరిగొప్పులశ్రీనివాసరావు పంతులుగారు మొదలైనవారు విశాఖపట్నమును విజయమునగిరి.

ఏలూరు అన్నదాన సమాజము:— 18 - వ తేదీన ఏలూరు సమాజమునకు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగవారు వచ్చిరి. సమాజోద్దేశమును బాగుగాగ్రహించి, నుమారు రెండుజేతనములను విచారణ నిజేశనముచేసి భక్తముగా నిచ్చిపేరెండుగల గవర్నరు మెంటువారికి కృతజ్ఞులయి యున్నారు. ఈసభకు జమున ప్రతినిధులు నుమారు 30 మంది శ్రీప్రభుమొదలు ప్రి జించుచున్నాగు దీనికి తమతమచంచాల నిచ్చి పోషించితిమి. ప్రభువులకు నందనము లొనర్చుచున్నాము.

అఖిలభారతాయుధ్వేద సప్తమ

సమావేశము

తృతీయదినచర్య.

ఈనెల 21న తేదీని పగలు 12-30 గంటలకు శ్రీయశ్వత కలిరాజయమిని భూమిపరాయణుని ఆధ్వర్యమున కేంద్రముగా చేర్చుచు విశ్వవిద్యాలయమునందును నీసభ ప్రారంభమైంది. చాలమంది ప్రతిఘటన ప్రేక్షకులను సభకుగొప్పించివాసులవారు ఎం. కృష్ణస్వామియ్యగారును దివాను బహదూరు కే. కృష్ణస్వామియ్యగారును. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారును డాక్టరు ఎం. కృష్ణస్వామియ్యగారును. ఆచంట సుబ్బారాయణుగారును ప్రేక్షకులలో ప్రతిఘటన కార్యక్రమము ప్రారంభించుననుచు పండిత గోపాలాచార్యుల గారి టిటుల నుడిచిరి. "ఆయుర్వేదకాశ్త్రము ఔషధములనుగూర్చి వ్యాధులను శంకగోరుట కేర్పడిన సంఘమునకు కార్యదర్శనైన నేనువలెన విజ్ఞానము నాదరించి 115 గురు విద్యార్థులు వివిధ విషయములనుగూర్చి వ్యాసములను వ్రాసిపంపిరి. ఈ వ్యాసముల ఆశేతుమీమాంసలపర్యంతమును భరతఖండమునం దన్నిభాగములనందీయు సింహాశ్రమమునందీయుగూడ వచ్చినవి. ఆయుదివయములనుబట్టి ఆయు వ్యాసములు విభజించబడి సంఘము వారిచే పరిశీలించబడినది. శ్రేష్ఠములగు వ్యాసములను వ్రాసినవారికి స్వస్థపత్రము లొసగబడినది. ఆపత్రములను బడసినవారు వ్రాసిన వ్యాసములలో నీపాఠదేశమునందీ శ్రీగురి మోహనబాయి యను భారతీయ యువతీయచే "ఆలోచ్యము దీర్ఘాయువు మానవ సంఘాభివృద్ధి" అను విషయమునుగూర్చి హిందీభాషలో వ్రాసిన వ్యాసము శ్రేష్ఠమైనదని సంఘము వారు నిశ్చయించిరి."

అని ఆచార్యుల గారి వారసునివారును స్మరింపగ నీ శుభ్రము జయజయధ్వనము లొనరించిరి

వైద్యశాస్త్ర శిష్యులసమక్షము.

"వైద్యశాస్త్ర శిష్యులసమక్షము నంగీకరించుటవలన ఆస్తి రాష్ట్రములలోను ఆయుర్వేద వైద్యుల యొక్క యు యూశానీ హామీయుల యొక్కయు సామర్థ్యమును గూర్చిప్రజలు సందియముకొనుట కవకాశము కలుగుచున్నది కాన ఈ కాసనము ఆయుర్వేద యూశానీ వైద్యుల కంత మాత్రము నవ్వముంచదరి యొక నూత్రమును కాసనమునకు చేర్చి పరిశీలించుట లెనని రాష్ట్రీయదొరసమల కన్నిటికిని విజ్ఞానము లను పంపవలెనని ఈ మహా సభ వారు తీర్మానించిరి" అను తీర్మానమును పూజా ప్రతినిధి పండిత కృష్ణకాశ్త్రీ కొద్దేగా రుపపాదించిరి.

"ఈ కాసనము నామోదించునపుడు ఈ కాసన మాయుర్వేద యూశానీ వైద్యులకు వర్తించదని కాసన సభ్యులును సభ్యును జనరలుగారును చేసిన బాసలు గౌరవించ బడలేదు. కాన నీ విషయమున కాసనము నందు స్పష్టముగు మాత్రముం దిటు యుపపాదము" అని యుపపాదకులు నడిచిరి.

"ఇట్లు చేయుటవలన వారి గౌరవము కొరత పడదు. కాన నీ కాసనము ఆయుర్వేద యూశానీ వైద్యుల కవ్వయించదు. వానివార్యులకు భంగముకలిగింపదు. అను మాత్రమును కాసనమునకు చేర్చుటలో కష్టమేమియునులేదు. మరియు "ఆగౌరవప్రదనము" అనగ నేమోగూడ స్పష్టపరుపబడవలెను ఆంగ్లదొరతనమువారి పరిపాలనమున ఋషివర్తనము విజయముగుట నిశ్చయముగాన యునియినయమున కృషిచేసిన సభ్యులను బడయగలుగుటకు సమీచములేదు" అని యాతీర్మానము ననువదించుచు చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు హాకీము మహమ్మదు ముస్సేరుగారు నడిచిరి.

"కాసనములోని నిబంధనలు ఆయుర్వేద వైద్యులకు ప్రయుక్తము కలిగించునదిగా నున్నవి కాసన మంగీకరింపబడినదింటనే చెన్నపురిలోను బొంబాయిలోను పూజాలోనగూడ ఆయుర్వేద కయ్యులకు చిహ్నకలిగినదని" నడువుచు చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

ఈకాసనము చాల హానికరముగానున్నది ఏలననిన "ఇతిహాసమున గాంగ్ల వైద్య విధానమును అతిభిరి నామున గాంగ్ల వైద్య విధానమునైన తోడ్పడరాదని ఈ కాసన విధించుచున్నది గాన సభ్యుల నిబంధనము తెలుపనే తొలించబడవలెను." అని నడిచి సభ చెన్నపురిలోని డాక్టరు ఎం. సుబ్బారాయణయ్య ఎం. గారు తీర్మానమును బలపరిచిరి, వివిధాన 30 గౌరవము ను ప్రకారము సంకల్పము) ఏ. రామని

రామకర్మగారు (తిరువాన్కూరు) పండిత తెంకటరాంగారు (మైసూరు) పండిత దొరసామయ్యగారు (చెన్నపురి) గూడ నీతీర్మానమును బలపరిచిరి. "ఈ కాసనమువలన ప్రజలకు కలుగు లాభమేమియును లేదు. మొదటినుండియు ఆంగ్ల విధానములను మేలు చేయుటకును ఆయుర్వేద వైద్యులకు చిహ్న కలిగించుటకును ఈ కాసన ముపయుక్తము కుచున్నదని" వారందరూ నడిచిరి. తీర్మానము సభవారిచే నంగీకరింపబడినది.

ఆయుర్వేదకాశ్త్ర బోధనము.

"హిందూ విశ్వవిద్యాలయము వారు ఆయుర్వేదకాశ్త్రమును ప్రాచ్యవిజ్ఞానమునచేర్చి విశ్వవిద్యాలయమునబోధించుట కంగీకరించినందుల కీసభవారు వందనములను చేయుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమున వాయుర్వేదమును విద్యావరణతీర్మానముగ నేర్చుటకు దివరభానము నేర్పవలయునుగూర్చి ఆయుర్వేద విద్యావరణమువారిలో నాలోచించుటకువిశ్వవిద్యాలయమువారి నీమహాసభవారు కోరుచున్నారు" అనుతీర్మానమును కవిరాజు డి. శేంద్రాధారాయ (బుకిత్తుము) గారు ప్రపాదించిరి. "జీవయుగ సామధూనికవిరహితై పూర్వగత్యవేయుట వలన ఆయుర్వేదవిద్య ఊడదశకువచ్చింది. గాన వా విద్యను ప్రాచీనోత్తరస్థితికి గొనివచ్చుట మనముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది ఈ కారణములచే మిరితీర్మానము నామోదించురదకోరవని" ప్రతిపాదకులు నడిచిరి. పండిత హరిప్రసాద మిశ్రగారు (బరహంపురము) పండిత యాదవశ్రీరాష్ట్ర ఆచార్యగారు (బొంబాయి) పండిత ఎం. వి. కాశ్త్రీగారు (చంగురూకు) మరొకందరూ ఈతీర్మానము ననువదించిరి. తీర్మానము సభవారిచే నామోదించబడినది.

నవాన్యలకు వందనములు.

"ఆయుర్వేదకాశ్త్రములను వైద్యశాలలను ఏర్పరచి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి తోడ్పడినందులకు ఆర్. కే. క్రమస్థి శేంకలేశ్వరరావుగారికిని (శ్రీరంగము) రావుసాహెబు కలకత్తను నెట్టిగాడిని రావుసాహెబు కలకత్తరామనాథు నెట్టిగాడిని (చెన్నపురి) నెట్టిగాడిని రావుగారికిని కలకత్తలాల్లి గారికిని (నామని) యీమహాసభవారు వందనములను చేయుచున్నారు" అను నీతీర్మానము సభ్యులునుపాదించిరి. సభవారిచే నంగీకరించిరి.

ఆయుర్వేద మహామండలి.

"ఆయుర్వేద మహామండలి నియమావళిని సంస్కరించి యీమహామండలిని దొరతనమువారి నిబంధనల ననుసరించి గ్రంథస్థముగ నొనర్చుకలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు" తీర్మానమును అభ్యుక్తులుపాదించిరి. సభవారిచే నామోదించిరి.

ఎద్యర్థ చక్రవర్తి స్మరణచిహ్నము.

"ఎద్యర్థ చక్రవర్తి స్మరణచిహ్నము నేర్పవలయుటలో వనూలచేయబడిన సామ్యులలో కొంత మొత్తమును పంజాబులో ఆయుర్వేదకాశ్త్రములను వైద్యశాలలను ఏర్పరచుటకు వినియోగింపవలెనని పంజాబు దొరతనమువారిని కోరవలెనని యీసభవారు తీర్మానించిరి." అను తీర్మానమును పండిత రామేశ చంద్రసేన (చంగదేశము) గారు ప్రపాదించిరి "కీర్తిశేషులగు ఎద్యర్థ చక్రవర్తిగారు మానవసంఘమునకు సౌఖ్యమును కలిగించుటకు చేసిన ప్రపంచవేద నెరంగనివారులే. ఆచక్రవర్తి మహాద్భావమున కర్మమును చిహ్నమును ఎల్లవారును నిశ్చయింపవలసియున్నది. కీర్తిశేషులగు సార్వభౌముల కలావిగ్రహములను నెలకొల్పి పాశ్చాత్యదేశాచారము, ఆయుచారమును మనము నిరసించబడిలేదు గాని మనము ముఝుక విధమున స్మరణచిహ్నములను నెలకొల్పవలయును. నిరంతరమును శ్రద్ధా సామ్యుభిలాషులుగానుండిన ఎద్యర్థ చక్రవర్తిగారికి వైద్యకాశ్త్రములను వైద్యశాలలను యుక్తములగు స్మరణచిహ్నములు కాగలవుగాన నీతీర్మానమును మిరందరంగీకరింతురని మొదలు" అని యుపపాదకులు నడిచిరి. ఈ తీర్మానము పండిత అప్పారాష్ట్రీ (పూజా) గారిచేతను కవిరాజు సతీశ చంద్రరాయ (చంగదేశము) గారి చేతను పండిత వి. రామయ్యగారి చేతను దొరసామయ్యగారి చేతను (చెన్నపురి) అనువదించబడి సభవారిచే అమోదించబడినది.

ఆయుర్వేద లోపాన్వేషణము

"చెన్నపురి వైద్యపరిషత్తువారు డాక్టరుకృష్ణస్వామియ్యగారిని బొంబాయి వైద్యపరిషత్తువారు డాక్టరు పోతు బాబుగారిని వందనములకుం దీ తొలగించుటవలన జీవవైద్యముల కవ్యావరోధముగ నగౌరవమును కలిగించిరి. ఆ డాక్టరులు ఆయుర్వేద ప్రతిష్ఠాపనలో సంబంధము కలిగి

యొందుటయే మహాపరాధముని పరిష్కరములవారు నిశ్చయించుటచేసిరి ఇదియొకమనుని ఈమహాసభవారి కేకకర్తనుడువుచున్నారు. ఆరెండుపరిషత్తులవారు చేసినపను జార్జ్యములగాన రెండురాష్ట్రములలోని సభాసమీతులగు గవర్నరులను పరిషత్తులను తీర్మానములను రద్దుపరచి జీవయుగలగుయొద్దవిధానములకు హానియును నిరదరణయుగలుగకుండుటకు చేయవలసిన కాసనవిద్యుత కార్యనిర్వాహక విధులను చేపెదరి ఈమహాసభవారలించుచున్నారు" అను తీర్మానమును కవిరాజు యోగింద్రపాదసేన (కలకత్తా) గారు ప్రపాదించిరి. ఆడాక్టరుల నిరువురిని ఆపరిషత్తులు తొలగించుటతో సంబంధించిన విషయములను వీరు సంకుచితముగ వివరించిరి. "చెన్నపురిలోని యొకనడికప్పగవు డేర్పరచిన ఆయుర్వేద కయ్యులకు డాక్టరుకృష్ణస్వామియ్యగారు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండెనని చెన్నపురి పరిషత్తువారివారు నడిచిరి. ఆడాక్టరులతో తాత్కాలికముగ తొలగించిరి. ఆవైద్యశాలలో ననుదినమున 2-3 వందల మంది చికిత్సనందుచున్నారు. అంత కన్న నుదారముగు కార్య మింకేమిగలదో నేను గ్రహించజాలకున్నాను. అట్టి వైద్యశాలలో సంబంధము కలిగియుండినందులకే పరిషత్తువారు కృష్ణస్వామియ్యగారిని తొలగించిరి. డాక్టరు పోతుబాబుగారి గారు బొంబాయిలో చాలగౌరవముగల వయద్యులు. వీరు ఆయుర్వేద కళాశాలకు ప్రసిద్ధులుగానున్నారు. ప్రసిద్ధులు పదవిని వదలకున్న మిమ్ములకు పరిషత్తువారు తొలగించుట పరిషత్తువారు బాబుగారికి తెలిపిరి. వీరుచేసిన మహాపాతకములెన్ని! ఆయుర్వేద కయ్యులకు తొలగించుట కలిగియుండుట మహాపాతకముని వారురలించి ఇట్లు కీర్తించిరి. కాన వాడాక్టరుల కిరువురమును మన సామధూనిక విన్నవించుట మనకు ముఖ్యవిధియై యున్నది ఈ రెండురాష్ట్రములలోని దొరతనమువారు ఆయుర్వేదముపట్ల కృతిరే కాభి ప్రాయులగుట చాలసంతాపకరము. చంగరాష్ట్రమునందు మాత్రము (ఇంతరరర) ప్రభుత్వమువారికేట్టి కృతిరేకభావముకుపదకుండుట సంబోధకరము" అని యుపపాదకులు నడిచిరి.

"ఈరెండు పరిషత్తులవారు ఆయుర్వేదములను (అంటరానివారిని) గారలించి బ్రాహ్మణులు నిమ్మ జాతులను" చెప్పరానివార." పిలుచుచు నిగౌరవకరము చున్నారుని ఎల్లవారును బ్రాహ్మణులను నిందించుచు నిమ్మ జాతులకభివృద్ధి నొందింపజూచుచున్నారు. అట్టితనభావము ఆయుర్వేదమున దొరతనము వారెట్లు చూచుచున్నారు. దొరతనమువారు జీవయుగ వైద్యవిధానముల కభివృద్ధి నొందించక పోవుటయే గాక నితర్యాపాతకులు గూడ జరుగుచున్నది. పాశ్చాత్యవైద్యవిధానము ననువదించిన వైద్యులు ఆయుర్వేదరయ్యులను తాకినను గూడ నపవిత్రులగుదురని దొరతనము వారు తలచుచున్నారు. ఆయుర్వేదకాశ్త్రము ముడిగా కాదామని పరిశీలించుటగ నేదానినొక జప్తుగొని రెమిషన్లు దూరముగ తరముచున్నారు." అని నడిచి పండిత కృష్ణకాశ్త్రీక డి. (పూజా) గారి తీర్మానము ననువదించిరి.

"దొరతనమువారిట్లు చేయుట మనకు మహాపరాధమై యొడి దీనివలన మనము వారు నిరుగనుండి లేసిగాన వారు వందనియలని పండిత జళింకర లీలాధర (అనాచుదాబాదు) గారు నడిచిరి అను వదించిరి. ఏ. వి. ఎస్. రామకాశ్త్రీగారు (జిల్లేసర్కారులు) నురేంద్రమూర వాస గుప్తగారు (చంగదేశము) వి. సుబ్రహ్మణ్య కాశ్త్రీగారు (చెన్నపురి) కవిరాజు సతీశ చంద్ర మోహనగుప్తగారు (కలకత్తా) పండిత. ఎస్. వి. రమణాచార్యులుగారు (కాకినాడ) పండిత. శూర్యప్రసాద వాజు శేయిగారు (లాహోరు) మరలగువారు గూడ నీ తీర్మానము ననువదించిరి తీర్మానము సభవారిచే నామోదించబడినది.

కడపటి తీర్మానము పాదించబడుటకు ముందు అనగా 20 గంటల 15 నిమిషములప్పుడు పహారములకు సభచాలించబడినది. మరల 3-45 గంటలవరకు సమావేశము కాగానే సామవాయికధాయాపట మెత్తబడినది. 4-30 గంటలకు మరల కార్యక్రమ ముప్రకటించబడినది.

కడపటితీర్మాన మంగీకరింపబడినవిట్లు చెన్నపురి ఆయుర్వేదప్రచారణకథా కార్యనిర్వాహకులలో బోధకుని దివానుబహదూరు ఎం. అదికారాయణయ్యగారి టిటుల నుపస్థాపించిరి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు చాల శ్రద్ధ వహించుటచే నీ కి విషయము మనమీసభవారుకొనసాగింపగలిగితిమి. వివిధవిషయములనుచర్చించి తీర్మానింపగలిగితిమి. ఆయుర్వేద

జానం విధికిన నడుచుచున్న ముప్పు గానీచువిధాని
 హ్యునిసిటల్ అఫీసు } జి. సి. మొదల
 స్పష్టమగుట దివార్లు మొత్తం } అభ్యర్థిలు
 చదరాను 20-12-15 } చదరాను కార్మి రేషను

ఆంధ్ర ప్రభ

1915 వ సం. డిసెంబరు నెల 22 వ తేదీ

ముద్రవారము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సమస్య.

మనము ఈ రాజధానిలో ఆంధ్రోద్యమమును ముందుగా చేయుచున్నామని నొకరైనా తప్పుగా అర్థము చేసుకొనుటకు వీలుండనిది కాదు. బొంబాయిలో చేసేయమనాసభలను గమనించుటయు మనయాంధ్ర మహాసభోపసంఘము వారు రాష్ట్ర సమస్యను విమర్శింపవలసిన దని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుకు నుత్తరము పంపుటయు కొంత యాందోళనను చేసినంతటను గలిగించినది. మన రాజధానిలోని యభిప్రాయము లటుండ కుంజాబు బొంబాయిలోని యొకటి రెండ పత్రికలు ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమమును విమర్శించున వ్యతిరేకాభిప్రాయము లిచ్చునవి యున్నవి. వాటిని క్రింద ఈ క్రింది రీతిని వ్రాయుచున్నది.

“ఆంధ్రము తనకంటే సమర్థము కాకపోయినా నా దక్షిణ ఇండియాలోని ఇతర జాతులలో లెని సమయము దురిగిపోయిన సామర్థ్యాన్ని కనుగొనుచున్నాము. గాని ఇప్పటి యాందోళనము మాత్రము చేకూరినది కాదు. దీనిని యెడల విశేషముగా దానియొక్క ప్రయోజనమును గమనించున వలెనగు. ఈ రాష్ట్రము లన్నిటిని కుంజాబుగా విభాగించి ఒక్కొక్క కుంజాబును చీపురమునకు నదికా రిగా నియమించవలసినదను మన విశేషము. వారికి అనుకూలము కలిగించునంతటి ఆంధ్రము ఇతరలలో సమానముల మా ర్గములను వెదకవలసియుండును.”

ఇందుకొక పత్రిక

“ఆంధ్రమునకు ముఖ్యముగా కారణముగా విశేష కారణములు కలవాడు. విశేష కారణములు గలవారికి స్థితి గతులు స్పష్టముగా కలుగుట యిది. తుదకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావలయునని ఆందోళన జరపు ఆంధ్రము అట్టి యా తుక్కు మెత క్యమునకు కారణమునో విచారించుకొని కారా ఆంధ్రమునకు మేల్కొని యెడల కార్యనిర్వాహక భవో నుండి గతర్పణ కరిపాలన కు క్యమును ఆనంద లను భరింపగలవా”

యని ప్రశ్న చేయుచున్నది. ఈమె అనువాద ములనుబట్టి మన రాజధానిలో కొందరు ప్రారంభించిన ప్రతివాదమును ఇతర రాష్ట్రములలో ఇతరులు ప్రతిఫలించజేయు చున్నారనుట స్పష్టము. మూడు ముఖ్యములు గమనింపదగి యున్నవి. ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమము జాతీ యైకమత్యమును జెరచుననుట వాదమునందు మొదటి యంశము. రాష్ట్ర మేర్పడినను అది చీఫ్ కమిషనరు అధికారముననే యేర్పడునగాన స్వాతంత్ర్య నిరోధక మనుట రెండవ యంశము. ప్రత్యేక రాష్ట్రము హెచ్చువ్యయమునకు కారణమగును తగినఫలము సమకూర దనుట మూడవయంశము. ఇందులో మొదటి యంశమునకు బునాది యిట్టి దనుట వై యనువాదములలో నొకదానియందు విశేష మగు చున్నది. ఆంధ్రులు ప్రత్యేక జాతి. వారు ఇతర దక్షిణ జాతులకంటె తక్కువసంఖ్యులు. ఇతర జాతుల ప్రాముఖ్యమునుజూచి తాము ప్రముఖులు కావలెనని పాటుపడు చున్నారు. ముఖ్యముగా క్రమశిక్షణ ద్వారాగవశీకరణ మీ యాందోళన కాధారము అను చిత్రాభిప్రాయము విరివిగా వ్యాపిం

చియున్నందున నీ మొదటి యంశమునకు నొకకొంత బలము కలిగినది. ఆంధ్రోద్యమ సంధర్భమున జాతిమాల తలపెట్టుట పెద్దపొర బాటు. చరిత్రలో ఏములకో యెచ్చటనో ఆంధ్రజాతి యొక్కటి యున్నది. వీరొసినంతమాత్రమున జాతి సంతతికి జేరినవాడు ఆంధ్రముండలములలో నొక తెగవా గున్నా రనింతమాత్రమున ఆంధ్ర రాష్ట్ర పోషకు కానుండు మహమ్మదీయులును, ద్రావిడులును, దేశస్థులును తుదకు సయోగులును, రెడ్లును, అందరును నొక్క జాతికి జేరినవాడే కను ఏవ్వనును సాహించి చెప్పవారుడనోపను. దేశ భాగమువలనను వ్యవహార భౌగోళ్యము వలనను లాభాలాభము లొక్కటిగా గల సర్వజనులును రాష్ట్ర మవసర మని యంగీకరించుచున్నప్పుడు ఆంధ్రులను ప్రత్యేక జాతిభావమును సృష్టించి ఇది యాజాతియుక్క మూదోలిన యనుట హాస్యాస్పదము కావనానను. ప్రత్యేక జాతిభావమునకు నేడము లేనప్పుడు సమర్థతా సమర్థతల తారతమ్య చర్చ వట్టి భ్రమజాతముగా కన్పించకపోదు. రాష్ట్రోద్యోగములయొక ఆందోళనకర్తలను ప్రేరేపించుచున్నదనుట సుదాపవాదమని ఈ యాందోళనము కాంగ్రెసు సభాద్వారముల వరకును వచ్చియుండుటయే వ్యక్తపరచు చున్నది. నిజముగా రాష్ట్రోద్యోగములలో నుత్తమ పదవుల నాసించవలసిన కారవనీయులు ప్రముఖులు మొదట మొదట నీ ముద్యమమునకు విముఖులై యుండుటయే మా వాదమునకు ప్రబల సహాయకారి. ఈ యుద్యమమునకు పూర్వపరిస్థితుల నాలోచించితిమేమియు నీ యుద్యమము సంపూర్ణముగా వేరగు నొక్క కారణమువలన జనించినదనుట జెల్లము కాగలదు. ఈ శతాబ్దాదిని ప్రారంభమయిన హైందవ మాతనో జీవవ్యాకరణముచే నాంధ్రముండలములలో కలిగిన మొదటిఫలము భావాభిమానము. ఏనాడు 1905, 1907 వ సంవత్సరములలో యశావనులగువారు దేశభాషా గ్రంథ సముదాయము లేక దేశము భాగుపడజాలదని తలచి ఆ వైపునకు ప్రథమ దృష్టులను మరల్చిలో ఆనాడే ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమ బీజములు నాటబడిన వని యెరుగదగి యున్నది. నాడు ప్రారంభమయిన భాషాపరిశ్రమ, ఇప్పటికిని ఇంకను నాతో కావలసి యున్న దనుట నిజమే యైనను, ఈ తొమ్మిది యేండ్లలో అప్రతిమాన భంగిని మహాత్మ్యరీతిగనునమున పెరిగి పెద్దయై యేములకో దాగియుండిన తెలుగును హైందవ భూమిలోని ప్రవృద్ధి భావలలో మొదటి నాల్గింటి లోనికి దెచ్చినదనినది. ఈ ప్రవృద్ధికి పాటుపడుట లో నాంధ్రభూమి దేశము లో దేశ భాష యెంత యుపయోగకరమో గ్రహించినది. భాషాభిమానముండజాలని యధికారుల వలన భాషకే కాక దేశభాషివృద్ధి కెంతయర్జిష్టము కలుగునో అదియు గుర్తించ గలిగినది. కావున పరిపాలనకు వైతము ఏకవ్యవహార భాషాప్రదేశము సహజ విభాగ మను నుత్తమ తీర్మానమునకు వచ్చినది. ఈ యాంతరంగిక మహాశక్తి నయగక ఇందలి యుత్కృష్ట భారతజాతియభక్తిని గురుతింపలేక ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమముయొక్క బలము సృష్టియందలి స్వాభావికైక్యబంధములలో నొక్కటి యగు దేశ భాషపై ఆధారపడి యున్నదనుటను మననము

చేయక ఆయుద్యమమును చేరువ జూచువారు ఏకవ్యభంగ మొనర్చుచున్నారో ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమ కారకులు ఏకవ్యభంగము నొనర్చుచున్నారో లోకము విమర్శించుకొనునుగాక. చీఫ్ కమిషనరుగారి సమస్య వివరింతము. మన మండలములు తను మొకండు గలవు జనసంఖ్య రమారమి ఒక కోటి జేర్చబడిరెండు లక్షలు. విస్తీర్ణము 53,017 చదరపు మైళ్లు. ఈ విస్తీర్ణమును ఈజనసంఖ్యయును గవర్నరు పాలితమగు బొంబాయిలో గాని లెప్పి నెంటు గవర్నరు గాని పరిపాలనలోనుండు కుంజాబు, సాయుక్త పరగణాలతో గాని పోల్చి చూచినయెడల నంతో తారతమ్యము కావవచ్చుట లేదు. తెలుగుముండలములలోను మద్రాసు రాజధానిలోని ఇతరముండలములకును లెప్పి నెంటు గవర్నరు పరిపాలన నిచ్చుటకు అభ్యంతరము ఉండనోపను. లెప్పి నెంటు గవర్నరుకు సిర్వాహక సంఘము లియ్యబడు నిక్కాలమున స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యములు రానున్నవని యుద్విఘటనా నిష్పత్తున లెప్పి నెంటు గవర్నరును గవర్నరును నె తో భేదముండలోదు. అట్టి పరిస్థితులలో ఈతక్కుము నాలోచించక ఏల చీఫ్ కమిషనరు మాటను మానమ కాలికులు తలపెట్టవలెనో ఏల స్వాతంత్ర్యము లన్నియును నెగిరిపోవునని యంగలార్పవలయునో మాకు గోచర మగుటలేదు. ప్రతివాదుల కడకుటి యభ్యంతరమును విమర్శించవలసి యున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్ర మేర్పడునేని దాని కగు వ్యయము దుర్భరమగు ననుట యొక వాదము. ఈ వాదము నిజముగా నాలోచించ దగినదియే కాని రాష్ట్రోద్యమోదేశ పక్షమును స్వీకరించినవారు ఇదివరకను రాష్ట్ర మెట్లు దుర్భరమగునో ఏవ వ్యయములు హెచ్చుగా కనునో వివరించి యుండలేదు. వివరించుటకు ప్రయత్నించినవారును గారు. ఆవిషయమునునేను సంపూర్ణముగా తేల్చుచుటకు మాకు ఎడము. చాలదు సామాన్యదృష్టిలో రెండు మాటలు చెప్పవలసి యున్నాము. ప్రత్యేక రాజధాని ఏర్పడినప్పుడు హెచ్చుగా కావలసినవచ్చునది ఒక్క గవర్నరు మొటువారి కార్యదర్శక శాఖయే నేటి విమర్శాబోధు అదృశ్యముగనేని ఆశాఖ యొక్క వ్యయములు పూడిపోగలవు. తక్కువగల వ్యయము కొంతయున్నను అది ప్రత్యేక రాష్ట్రము వలన కలుగు లాభమునకంటె భరింపక తప్పదని ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమపువాద ము యున్నది. దీనిని విమర్శించి నిజముగా నిందు లోపము లుండునెడల ఎదుటివారు చూపుచు లేని విషయ విస్పష్టతకు మార్గ మేర్పడగలదు. అట్లు చేయక ఆర్థిక సమస్య కలకు కల దనుచుండినయెడల నది యొక వాదము కాజాలదు. రానుండు దేశీయమహాసభలో ఆంధ్ర సమస్యను గురించి యాలోచించ బోవువారు దక్షిణమునుండి వచ్చినప్రతిధ్వని మాత్రముతో తనివినందక సర్వ విషయములను సమదృష్టితో నాలోచి తురుగాక యని నమ్ముచున్నాము. మన ప్రతినిధులను బొంబాయి ప్రయోగము మూడుదినముల ముచ్చట యెనర్జికొనక ఆంధ్ర సమస్యను సరియైనరీతిని దేశమునకు బోధించుటకు వైసప్రయత్నింతురు గాకయని విశ్వసించు చున్నాము. ఆపని కొంత యాసంపత్సరము జరుగునేని మనము నిరంతరము హృదయ పూర్వకముగా పాటుపడుమేని రాబోవు సంవత్సరముననో ముందుసంవత్సరములనో మన సదుద్యమము దేశీయమహాసభ వారి యంగీకారము నందకతప్పదు. నడుములుబిగించి ననుచుటకంటె విజయమునకు వేరుమార్గము లేదు.

యుద్ధము.

కీటి యుద్ధవార్తలలో కొన్ని ముఖ్యవార్తలున్నవి. ఒక్కదాని నువ్వరించి దార్జనల్గు రంగపుకథకొంత వ్యక్తమగుచున్నది. మరి యొక్కటి కళ్ళిమ రంగపు కథను కొంత నిర్వచించుచున్నది. నువ్వు సముద్రాబాతము తీరమునను ఆకాశాకు ప్రాంతములను నుండిన మన బలములు బహుస్వల్ప నష్టముతో మరియొక రంగమునకు మార్చబడినవి. దక్షిణపు చిరగనమాత్రము ఆ ప్రాంత సముద్రము నకు ద్వార రక్షకులనలె నువ్వరించుటకు స్వల్ప బలములు సామీతములై యున్నవి. నావికాశక్తిమన వారిదియే యగుటచేత నీబలములకు శత్రుభయముండబోదు. ఇదివరకును రుహ్యస్థితిగతు లాకరితిగా నున్నందున దార్జనల్గు మూలకముగా మన బలములు భేదించుకొని పోవుటకు వీలుపడినను వీలుకడకున్నను రుహ్యవైపునుండి కొంతవరకు శత్రువు దృష్టిని మరల్చుటకును ప్రారంభింపబడిన దండయాత్రను సాధ్యమయినంతవరకు ఫలవంతము చేయుటకును మన సైన్యములు సర్వప్రయత్నముల చేయుచుండివి. ఇతర రంగములలో అవసరము లేనంత కాలము ఇట్టి ప్రయత్నము వ్యాయమమున దనుటకు సందియము లేదు. రుహ్యబలపడి శత్రువుతో సమాన బలము చూపగల్గినది. మేము నిన్నటిదినము నూచించిన రీతిని అల్పేనియా-చూంటి స్నీగో రంగమును పళ్ళిమ రంగమును ప్రబల చలనము చూపుచున్నవి పారసీ-రంగము కూడ నొక విధముగా క్రొత్త బలములను కోరునదియై యున్నది. ఒకవేళ టైగ్రిసు నదిమీది రంగమును చలనవంతము కావచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితు లేర్పడునప్పుడు సంవత్సరముల కొలది రాజకీయ కారణముల కొరకు పెట్టుకొని యుండిన రంగమునుండి సైన్యములను వెడలదీయుటలో అవసరమయిన లేదు. ఇంత మాత్రముచేత కలుగు నష్టమును నుండబోదు. ఇంకను ప్రబల తరమును ననుకూలతరమును నగు రంగమునకు మన బలములు హావబడిన వని నమ్మదగి యున్నది. ముందువార్త లీ విషయమును విశదపరచ దగియుండును. దార్జనల్గు పంగతితో గూడ కలిపి పడమటి రంగపు పంగతిని జదివితీ మేని యుద్ధము మరి ల సంతకుల మయిన దనుట తేటతెల్లమగుచున్నది. ప్రసిద్ధుల ఫిరంగుల ధ్వని ప్రళయకాల ధ్వానమువలె విననగుచున్నదట గాని ఏమి జరుగుచున్నదో తెలియలేదట! రైల్వేలకు మాత్రము, అందులో జర్జనులరైల్వేలకు, ఎక్కడవది తగిలినదట! గాయపడినవారిని ప్రతినిమేషమును మోసికొనిపోవు బండ్లకు లెక్కలేదు. ఈరక నడిపిదకు ఘోరకదనము గుండెల వియించుకొని జరుగుచున్న దని యెవరు నిర్ణయింపక యుండగలరు. ఇట్టియుద్ధందపునోరు జరుగునప్పుడు పౌరులు వార్తలకై యాతురపడుట సహజము కావచ్చును కాని వీరి యాతురతకు నేకారణము కలదో ఆకారణము మూలకముగనే వార్తలు పచ్చుటయు కష్టమేయగుచున్నది. కావున నీసందర్భమున వ్యాయపక్షమగు మనపక్షమున విశ్వాసము నుంచుకొని శాంతముగా నుండుమేని అచిరకాలముననే మనవీరులు దారుణ యుద్ధావని జూపిన మహా సాహసములను విన గలుగుదుము.

వలసకూలీలు.

మనదేశమునందీ కలసకూలీలనుబట్టి ఇకొంచెంవరదధికి వారిని పొగుంచేముటచేత కలుగునపారమకు ఆర్థికవైలికనష్టములు తొలగించుటకు ఆపద్ధతిని రద్దుపరచుటయే మార్గమని ఇటీవల మహాకేశుడుగంధీగారు ఉత్తరసింహుడు మాచనుటకు స్పందింపగలరు. అంతేకాక ముంబైయో కాశన నిర్మాణసభలో ఇకొంచెంవరదధిని రద్దుపరచ వలసినదని

యజ్ఞక్రమమునమ్ముటయు హద్దించిప్రభువు గారు తగినపరీక్షను చేయ నియోగింపబడునూడ కొందరకు భూపకనందనమ్మును. ఈపక్షముగా హద్దించి ప్రభువుగారు దయామయులై కొంతమారము పనిచేసికానట నీటికంటివార్తలలో నొకదాని వలన గట్టిగా నూదిరచుచున్నది. ఇకొంచెంవరదధిని రద్దు చేయవలసినదని ఇండియాప్రభుత్వమువారు నిలవబెట్టుకొని యున్నా వరకూను గారు అంగరాజ్యాంగ సభలో జరిగి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇకొంచెంవరదధినిని రద్దుచేయుట తరచులను వివరించుచు ఆవశ్యకములనుబట్టి తీర్మానము చేయవలసివచ్చును. ఈసందర్భమున ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షమును నిరసించుచు వివరములను వివరించుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలోను ఇతరలలోను సంప్రదించుకొనవలసిన యంత్రాకములు చేరక తామేమిచేయుటగా జెప్పుటకు వీలులేదని చెప్పిరేకగాను ప్రభుత్వమిచ్చిరి. ఈప్రభుత్వ ప్రముఖులట్టియే ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యంత్రాకములకు సారము బయటపడుచున్నది. ముంబైయో కాశనగారు వారికాలోచించి వీరికాలోచించి ఇంకొంచెంవరదధినిని రద్దుచేయుట కాటంకము కలిగింపబడినచో మనము మహాకేశుగారు చేసినవారనుడని యూహించవలసి యున్నాము.

మానగరపాలకసంఘము

నిన్న మానగరపాలకసంఘము సమావేశమయి. కొన్ని విషయములను దీర్ఘానిశ్చయించిరి. పరిశీలించి నకర్తలను, కాని నిన్నటిదినము కానినదిని యొక పరిశీలనము మాత్రము గమనింపవలసి యున్నది. ఇదివరకు సాంకేతిక కాదాని వ్యయకట్టకను నిర్దేశము భారమంతయును అధ్యక్షుడే వహించుచుండువాడు. ఈసంవత్సర మాతకు ఆవిధానమున సామకముటకు ముగ్గురు సభ్యులను సంఘముగా నేర్పరచిరి. నగర పాలకసంఘము ప్రజాప్రాతినిధ్యము నొకరిని నిజముచేసికాదు. ఇదివరకు పరిశీలించు అజాగ్రత్తగా నేయుటచేత సంవత్సరపు వ్యయమెంతో హెచ్చుగా కనపించెడిదట! మదన చేత నిలవ యుండు ముంబైకి దట! అట్టి ముంబైకి ల కల వ అట్టి నిలవకలస సంవత్సరపు వ్యయములలో కొంతదండుగ వ్యయమగుటకు వీలుకలగుననుటలో వింతలేదు. ఈ సర్కారుయొక్క మువ్వకసభ్యులు లెక్కలలోకి కలదువుటకు తేలి చుడింపులు చట్టపరమింది. వియత్తుల రూపములు మిగిలివది. ఈ రూపములను క్రొత్తముగనుకదొడ్డికి బాట్టివుడలో నిర్వహించుటకు మూలధనముగా వినియోగించి నిర్ణయించికాదు. ఇదియెంతో ముంబైయోదగినవిషయము. అధ్యక్షునియొక్కయు సభ్యులయొక్కయు సాచర్యముచే మానగరపాలకసంఘము ఇదేరీతిని నిర్వహింపవలెననుట కిట్టి తరుణము అవంతము లగును గాకయని కోరుచున్నాము.

హైందవ విద్యార్థి భృతులు.

హైందవ విద్యార్థి లాంగ్లభూమిలో విశ్వవిద్యసంఘము నిమిత్తము కొన్ని కొన్ని నియమములతో మన ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థి భృతు లిచ్చుచున్నాడు. ఇదివరకు నీభృతులు 200 నవరముగా 150 నవరముగా నుండుచువచ్చినది. ఇయ్యది ముఖ్యముగా కేంద్రీద్రి ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయములలో విద్యార్థులకు చాలుచుండలేదు. అందువలన మన ప్రభుత్వము వారు ప్రాంతాధికారులతో చాలామారులని 200 నవరముల విద్యార్థులకు కలవాడు కేంద్రీద్రి ఆక్స్ ఫర్డ్ లలో చదువుడట 250 నవరముగా నిచ్చుటకును 150 నవరముల భృతి రెండువందలచేసి ఆఫ్రికానానా విశ్వవిద్యాలయములకు పోవువదల ఆఫ్రికానానా 250 నవరముల భృతిగా కలించుటకును నేర్పరచియుండుట సంకల్పపీకరము. ఈభృతులను గురించి అచిరకాలములోనే నిర్ణయముగా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము చేయవలసివచ్చును! తీర్మానము చేయవలసివచ్చును! తీర్మానము చేయవలసివచ్చును!

నర్. శంకరునాయరుగారి మొదటికార్యము.

నర్. శంకరునాయరుగారు అఖిలభారతీయ విద్యా కాళాధిపత్యమును చక్కగా ప్రారంభించికాదు. ముఖ్యమంత్రి ప్రకృతికాత్మకతయగు కే. సి. బోసుగారికి నిర్యోధనకార్యములలో సహాయమొనర్చుననియై క్రొత్తపదవి కృష్టింపి యిచ్చికారు. ఐదుసంవత్సరముల వరదని యుండగలదు. అతని కిది అతనిసహోద్యోగులకును సంవత్సరమున కేదివేలగానింబు నియమింపబడి. ఇయ్యదియెందుచే రూపాయలు వరికోధకా గారమునకు మంజూరైనది. కలకత్తాలో నొకతోటయొక్క దార్జిలింగులో నొకతోటయొక్క వృక్షజాతిని గురించిన నిర్యోధనములనై బోసుగారి స్వాధీనము చేయబడెను. కలకత్తాలోని రాజధాని కళాకలా కాస్తోతరజ్ఞానాసామునూడ కాద పయోగించుకొనవచ్చును. ప్రకృతికాత్మకతకోసం కిట్టి యంత్రాకమును కలిగించి మారినసభ్యుడును అతనితోడగూడ ఇండియాప్రభుత్వమువారును మనకు పంపియుండు గదా!

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ వసిద్ధాంత మహాసమాజము:—ఈనెల 25 క లేది మొదలు 27 క లేదివరకు తంజావూరులో ఈసమాజమువారి 10 వ మహాసభ జరుగును. శ్రీలాక్ష్మి అంబలన నవలారీ స్వామిగారు అధ్యక్షతను వహించెదరు.

బంగళాభాతమునందు ముబ్బుగాలి:—బంగళాభాతమునందు చెన్నపురి మొదలు తూర్పుకుడివరకు ముబ్బుగాలి యధికముగానుండునట్లు కలకత్తాలో రాజధాని పోస్టాఫీసువద్దనుండి తెలియబడినది.

క్రొత్తజడ్డి:—వ్యాధియూర్తి స్వేచ్ఛగారు 6 మాసముల నెలవుయొడ పోయినంతవల్ల వారికి బడలుగారవైన యల్. జి. మారుగారు నిన్నటికోసం పనిలోలేరు వ్యాధియూర్తి కూటు ప్రాటకు గారితో మాన్యుండి కేసుల విచారణ చేసిరి

శ్రీమెట్లాడు పగ్గిగారు:—నేటి ఉదయము 7-20 XcII శ్రీమెట్లాడు పగ్గిగారు ఆమె మదన విద్వంశమునందు పెగ్గి, సింకేత గార్లును పింబిల్లుస్తేమకవద్ద వచ్చిరి. శ్రీగన్నయగారు వారి ఎముడికాంపును స్తేమకవద్ద కి వెళ్లియొండిరి.

శ్రీపుడుక్కోట మహారాజారాణిగార్ల రాక:—శ్రీపుడుక్కోట మహారాజారాణిగార్లు వారిదానము నేటి ఉదయము దక్షిణ ఇండియా బోటు మెయిలులో ఎగుంబూరుస్తేమక వద్ద వచ్చిరి. వారి గౌరవార్థము ఫిరంగులు కాల్పబడినవి. వాళ్ళవకు డియోంజీగారు వంటలుగా బనచేసి యున్నారు.

శ్రీ కొచ్చిమహారాజాగారి రాక:—నేటి ఉదయము 8-29 XcII శ్రీ కొచ్చి మహారాజాగారు వారిదానము కె. డబ్ల్యు భోను వి- సి- యెగారును స్వేమక (మెయిలులో) ఇచ్చటికి వచ్చిరి. ఈపురవాగధులగు ననేక కొచ్చిదేశములను మేజిస్ట్రేటు కి- వారాయల మీనముగారు, బొచ్చిలి మహారాజాగారు, కొలంకుడి రాజాగారు రాజాకేరకర్మ గారును వింక అనేకప్రజలును స్తేమకవద్దకు వెళ్లి యుండిరి. శ్రీరాజాగారు వారిలో కొంతకేపు చచ్చటించిన తన వాత్సల్యము జి. రామచంద్ర అయ్యగారు వారి కోకపుల హారమును చేసిరి. పిచ్చుట వారు బండిలో పెగ్గి గవర్నరుగారి బాడి గార్లతో సంగంబాక్టరులో “బులక్సు గార్లచే” కు వెళ్లిరి. వారిని గౌరవింప నిమిత్తము 78-వ కర్ణాటకటాలము స్తేమకవద్దకు వెళ్లి యుండెను.

ఒక కోసుటి దొంగను బట్టుకొనుట:—కుల్లూరు బాపునెట్టి విజయనగరమునకు సమావేశమై ఉండు సాలూరు కాపురస్తుడు. అతడు కొన్ని సంవత్సరములు గొప్ప వర్తకదలవద్ద గురుస్తాగా నుండి వ్యాపార వ్యవహారములను చక్కగా గ్రహించెను. అతడు పనిచేసెడి రిశంబియిండి అప్పటి నుండి యతడు చెన్నకట్టుం కలకత్తా యొక్క వ్యవసాయము జిల్లాలో తప్పకు తెలిగముల గొట్టియు, దొంగ హుండిలు ప్రాసీయము జూలను మోసపుచ్చుచుండెను. ఇటుండగా, కొన్ని రోజులకు యాపు ఇచ్చట ఒకరిపేర 800 రూ. తెలిగ్రాపు మణి మార్కెట్ కచ్చెను. తెలిగ్రాపు అశ్వము ముద్దాము వెళ్లి మణి మార్కెట్ కు కిందని చెప్పి యాగగా వారికి నిత్యము కట్టుండున వ్రాత మణి మార్కెట్ కు ఇచ్చులేదు. పిచ్చుట నిలకు తెల్లారికి వెళ్లిపోయి సొమ్ము పంపి ఆసామికి ఆమణి యాగము కావలికిపంపి తక్షణమే తంజు నల్లారికి వెళ్లియెవర చనువి ఒక తెలిగ్రామ ఇచ్చెను. ఈ తెలిగ్రామ సొమ్ముపంపి ఆసామికి పోయిచేసెట్టును అతడు ఎరికిసొమ్ము బం వెనో అతడును అచ్చటనే ఉండెను. పిచ్చుట అతడు ముద్దా యిని పట్టుకొని పోలికువారికి నొప్పగించుచు కావలి పొమ్ము మేర్పరకు. ఒక తెలిగ్రామనిచ్చెను. ఆత్రకారమే అతనితో బట్టిగారి. నేటిఉదయమున సి. వి. డి. ఇకస్పెక్టరు ఎ. యన్ బ్లాక్రకాకో పిల్లగారు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఆకినిమిద కేసు చేసిరి. ముద్దాముకి 10 పేరకువైన నున్నది. మేజిస్ట్రేటు గారు ఈకేసును జనవరి 8 క లేదివరకు నిలిపివెట్టియున్నారు.

చిరోపా మహా సంగ్రహము

బ్రిటిషుదీవులలో అత్యధికమగు ఆయుధసామగ్రి

ఆక్ బాక్ సల్వా సింధుకాళి ప్రాంతములందలి సేన లింకో ప్రదేశమునకు మార్చబడుట

గింసుదేశపుముట్ట—ఆస్ట్రియా, జర్మనుదేశములవారు సేనలను చేర్చుట

లాయుకు బార్జిగారు—పనివాండ్రధికముగ కావలెనని కోరుట

ఇ సెయియెట్ల తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్పుబడుట—విమాన యుద్ధములు.

ఇంగ్లండు

ఫిల్లిముర్రు లుగ్గెరెవి.

పాశుకు శత్రు గావడం నెలపువుచున్నాము.

ఫిల్లిముర్రు డిసెంబరు 20:— శత్రు వధాన్యమును ఫిల్లిముర్రును ప్రేరించుటకు ఎన్నో కట్టణములు పెక్కిడెంటు పాశుకు శత్రు గావడి దర్శించి వారివద్ద నెలపువుచున్నామి. చాలమంది ఫిల్లిముర్రు జనులుగాక యిది శత్రువేయియను సంతోషమును కల్గి కనకరి శత్రు వధమున జరిగిన బాధను గూడ “క్రియోషిగి” యను లిగడము నిచ్చి ప్రేరించి గావడి పరిగించిరి.

కామన్సు సభ.

ఆస్ట్రియా ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 20:—దక్షిణాగ్రీ సీక్రము ప్రకారము బానిసలను తయారుచేయుట కష్టముగ నున్నది. మరియు నెన్నియో చిక్కు లున్నవి. కావున శత్రు సంగతి సందర్భములు తెలియకెప్పుడు కట్టణములను చుట్టికరించినట్లు ఆస్ట్రియా గారు కామన్సు సభలో తెలియజేసిరి. పార్లమెంటు మూసీవేయి లోపల సంగతి సందర్భములు నివేదింపబడును. ఎంతమంది సేనలలో జేరిరి, తత్సంబంధాధికారులు శత్రు తెలియజేయుదురట. ఒక సంవత్సరమునకు పార్లమెంటు యొక్క కలలో నిమిత్తములేకుండ, ఇప్పుడున్న వారే సభ్యులుగ నుండునట్లు లాంబుడెడ విడుదలై, కొందరు కొందరికి ఆధిపత్యములు చేకగునంటుచే సంవత్సరమునకు బడులుగా ఇప్పుడున్న వారు కి సెలవడకు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నుండిన వాగుండుని ఆస్ట్రియా గారు సూచించుచున్నారీకి ఒప్పుకొనిరి. ఈయధిపత్యమునకు 28వ మార్చి వరకు ప్రతిపాదముగ మాట్లాడి 158 మంది యనుకూలాధిపత్యము మిచ్చిరి.

గ్లోబులైజ్ మిడియా దావా.

జుల్లె శత్రు విచిత్తుట.

లండను డిసెంబరు 21:— గ్లోబులైజ్ మిడియా ఆస్ట్రియా ప్రభుత్వమునకు తెలిసిన దావాలో న్యాయాధికారులు జుల్లె శత్రు విచిత్తువాను. గ్లోబులైజ్ ప్రాంతలలో నియంత్రము వర్తించు శత్రు. శత్రువులలో కలసి మెలసి తిరుగుటకు ఆస్ట్రియా ప్రభుత్వం వారిని దానిండుటకు ముందరిమున కనలే వెళ్ళియుండ తదని న్యాయవాది చెప్పుకొనెను.

మందుసామగ్రి.

లాండుబార్జి గారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 20:—మందుగుండు సామగ్రిలను చురించియు, తిత్కార్యనిర్వాహక కర్మమును గురించియు లాండుబార్జి గారు కామన్సు సభలో నిట్లు తెలియజేసిరి. ఈయద్దములో ఫిరంగులు చురించుటకు యింతో ప్రకటనములను చాలాభాగములనున్నది. తగినంత యంత్రీ కాదుగిరి మిత్రియందలి తయారుచేయబడుచుచేత జర్మనీ హాకి విజయము కలుగుచున్నది. సప్తసహస్రములను మిల్లియనులేతియన్నది. కానియు నిపుణులు; యుద్ధపుటోడ లా తెక్రలేన్న యున్నది. శత్రువులలో కలపడినప్పుడు, శత్రువులనుండి కామన్సు సభకును, కూడకొనిన ఫిరంగులు యిప్పుడు యంత్రీ పరకరియన్నయెడల, అంతజగత్తు ముం డెదు. మేనెలలో మనకు మందుసామగ్రి కష్టముగ నుండెను. క్రిష్ణమును నిడుకను 2 లక్షల 50 వేల ఫిరంగులందుకొనాము క్షుమందగా మనకు 2,500; 13,000, వరకు తయారుచేయును నున్నది. నికూకుచేసి ఇచ్చెదమన్న దానిలో నూటికి 16-వంతు మాత్రమే, కష్టముచేసిరి. ఇదియులయు ఆపుటిసీతగులు. ఇప్పుడున్నాము. న్యాయాధికారులును పూనుకొని పని చేయుచున్నాడు. మందుగుండు కావలసిన సామానున్న

యొ నిలకమున్నది. నూటికి కనంతులకునకు సరకులను తయారు చేసి ఇచ్చుచున్నాడు. ఫ్యాక్టరీలలో బోలెడు మందుసామగ్రి తయారుచున్నది. “కూలికాలికి” సంబంధించిన చిట్టముల శత్రు. వారువారు సాంతముగ వెట్టుకొన్న ఫ్యాక్టరీలలో కూడ తేళానికానుతో యందు సేతయూచేయుచున్నాడు. 4 నెలలు తయారుచేసిగుండ్లు నెట్టెబరు యుద్ధములో వియోగపడి నవి దీనినిట్టియే ఎంతమందుసామగ్రి కావలయునో తెలు చున్నది. నెట్టెబరులో ఖర్చుపడినందులకు లాభాగా నెలకొని తయారైనది ముమ్మందు వారమునకే తయారుగాకలవు.

వెడ్లవెడ్లఫిరంగు లనేకము కొద్దికొనలలో తయారుగు ను. కానకంటె ఇప్పుడయిదులక్షలు వరఫిరంగులు చేయబడు చున్నవి. మనకు కావలసిన సమస్తమును నూతన పరిశ్రమను కు సిద్ధపడును. మరి యెన్నియో యుద్ధోపకరణములు తయారుచున్నవి.

రష్యా ప్రాప్త్య మున్నగు వారికి కావలసిన యెడల మనము వెడ్ల వెడ్ల ఫిరంగి గుండ్లను వత్తయిచేతు గలిగియుండ నలయును. క్రొత్తఫ్యాక్టరీలలో పనిచేయుటకు 80 వేలమంది కార్యనిపుణులను 2 లక్షల మంది మాలీలను కావలసి యు న్నాడు ఇది యిప్పుడు 1916 లో మనకు విజయ ప్రాప్తికి తోడ్పడగలవు. నెట్టెబరు నెలకొని బోలెడు మందుసామగ్రిని ఖర్చుచేసితిమి. కాని, దానికి మూడులక్షలు ఖర్చుపెట్టెయెడల 20 లక్షలు ఫలితము కలుగవలసి యుండెను. 2 లక్షలమందికి బోలెడు కూలి యియ్యవలయును నలువదికొనల యుద్ధపు ఖర్చు మీకి మాట్టుకు- ఇట్టి పందిగ్ధ స్థితిలో ఎంతో కాలము కని పెట్టుకొనియుండ పక్కరి శత్రువు, చాలమందిని వెట్టి పంచేసి చచ్చున సందర్భము గలయుట ముందరి.

దక్షిణాఫ్రికా

డివెయి ప్రభుత్వము

విడుదల చేయుటకు

బానెరుబరా డిసెంబరు 21:—రెవెన్యూ వారు కక్షించ బడిన డీవెయి ప్రభుత్వము 118 మంది ఖయదీలు విడుదల చేతు బడిరి. ఇంగ్లీషువారికిని దక్షిణాఫ్రికా స్నేహభావ మనవరమని, డీవెయి గారు సందర్శించిన సందర్భమున చెప్పిరి. పూర్వత కలకలన్నయు మానుకోవలెను.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సు బెల్జియము రంగము.

ఆంగ్ల ప్రకటనము.

ఫ్రాన్సు డిసెంబరు 20 — ఆంగ్ల సైనిక శిబిరమునుండి ఇట్లు ప్రకటించబడినది:— శిబిరమునకును బాగును ఇప్పింతు సమీకమున తీవ్ర మగు ఫిరంగులయధము చేయుచున్నాడు. మల్లపడగగ శత్రువులు బాంబులు వేయుచు ముట్టడించుకొను సేదవారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. నిన్న 44 సాయలు విమానములు పోగా టము జరిగినది. శత్రువుల విమానములు రెండు నేలగులిసవి. మన విమాన మొకటి కనపించుటలేదు.

పరామకారి క్రికెటరు.

ఫ్రాన్సు డిసెంబరు 21:—నిన్న రాత్రి పరామకారి అధికారు లిట్లు క్రికెటించి:—ఫిరంగులు యుద్ధ మంత కంతకు పోయి పోవుచున్నది. టూకు, గిజెన్ బ్రింగింతులందు ముఖ్యముగ మి జరుగుచున్నది. నిన్ను రీయూల మధ్య నున్న గంతెనకు పరామకారి ధ్వంసము చేసిరి. ముంకెనలో రణరంగమునకు కచ్చయిన్న జర్మను సైనికులను కూడా వెల్లొవెడలగ గొట్టి తిమి ఇక్కడ వెలువేన శత్రువులు రెగ యువయోగించు కొనుచున్నాడు. దీనిని మేము ధ్వంసముచేసితిమి. ఆగ్లోనులో కొంద యుద్ధము జరిగినది. ఇక్కడి శత్రువుల మందుసామగ్రిని

కూడా పోల్చివేసితిమి. నెయింటు మిమెలుకు దగ్గరమున్న బానోర్లలి అడవిలోని శత్రువుల కందకములను, మరఫిరంగుల లో నిండియున్న ఒక దాదగ్గరమును పరామకారి ఫిరంగులు ధ్వంసము చేసిరి. మరొక సేనకు స్త్రీమనుమిడ పరామకారియన ములు బాంబులను వేసిరి.

బ్రహ్మాండమైన ఫిరంగులయధము.

ఆంగ్ల సైన్యము డిసెంబరు 21:—ఇప్పింతు శత్రువనుండి తిరిగి బ్రహ్మాండమైన ఫిరంగులధ్వని వివరముచున్నది. రణరంగ మునండి వాస్తవమియులేదు కాని, దెబ్బలుతిగిన జర్మను సైనికులను తీసికొనిపోవుటకు ఊరకంకను సైన్యముచున్నది; పోవుచున్నది. వీరికి ఎడతెగపడి తమందనున్నది.

రష్యా

రష్యా సేనలు

సేనానిని రాజుగారు అభినందించుట

పీటరు గ్రాదు డిసెంబరు 21:— రష్యావారి ఉత్తరపు సేనానియగు జువెలె రిస్కి గారు అన్యధముగ నుండుటచే, ఆపని ముగియించి కిచ్చిరి. పీటరు గ్రాదున కక్షించి వారు సేన తీసికొనినట్ల బారు గారు వీరి సభించించిరి.

బల్గేరియా

బల్గేరియా సేనలు మ్యురానోకుబోవు ముందుట. లండను డిసెంబరు 21:—బల్గేరియా సేనలు ఎల్బా నైకు చేరినవియు, అటుండి దుర్గరాతోట పోవుచున్నవియును వెట్టి జర్మను ఎడెప్పులెఖాకి తెలియచ్చెను.

అమెరికా.

అమెరికాలో కుట్రలు.

లండను డిసెంబరు 21:— అమెరికాయందు దోస్తర్ముడిన కుట్రలన్నీయు న్యాయసమ్యక్తముకావనియు, జర్మనీవారికా కుట్రలలో ప్రసక్తిలేదనియు, అట్టికుట్రవారు జర్మనీ, తేక్రొ పాలసియు, జర్మనీలోని ఉద్యోగులుచెప్పిరి. తెల్లినదిలేఖ కిడు న్యాయాత్ములైయున్నట్లెవర తెలియజేవను.

ఇటలీ

రావెన్నో రివ నగరములు.

లండను డిసెంబరు 21:—ఈ రెండు నగరములు నిడివి పెట్టబడినవి, ఆస్ట్రియాను సహాయ మొనర్చులేకుండ చేయ బడినవి. ఈసలముల శత్రుమార్గములు ఇటలీవారి వశమున నున్నవి. రావెన్నోవద్ద ఆస్ట్రియాను ఒక పెద్ద ఫిరంగిని నెల కొల్పిరి. దీని పడగొట్టుటకు ఇటలీయులు 15 బాగుల గాల్పిరి. తమనె దవసారి ఆ ఫిరంగి మంట గలిసెను నై అంత ములు నిడియు వెట్టించెలు ప్రతీక వలన తెలియవగును.

ఫిన్లీ

అధికారులకునచ్చిన యుద్ధ వార్తలు.

ఫిన్లీ డిసెంబరు 21:—రాజ ప్రతినిధి క్రిందియుద్ధ వార్తల కచ్చినది:—

ఆంగ్లయు సైనికాధికారిలు తెలియజేయుచున్నాడు- ఇంగ్లీషుకు ఈకాన్యభాగమునందలి కందకములమీద దిట్టముగ వివ వాయువులను వదిలి శత్రువుల తీవ్రముగ ఫిరంగులను వేసిరి. ఏవో ఒకటి రెండు సలములలో దక్క తక్కిన వోట్ల వారు మన కందకములదగ్గరకు రాకుండగ న్నో తగిలుకేసితిమి. మనము ఫిరంగులను వేసి వారిని కందకములనుండి కదలకుండ చేసితిమి. మన సైనికపంక్తి చెట్టుచెడరలేదు. మనము వివ వాయువులకు చేకిపట్రికారము జనువదలనొకటి ఆర్మంట్రీ నుకు తూర్పుభాగమున మన కందకములవద్ద శత్రువులు రెండు గనులను చేర్చిరి. కాని దానిలో వారిని తొరకుండజేసితిమి.

తీవ్రముగ ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నదని పరామకారి తెలుపుచున్నాడు- పరామకారిపంక్తిలను శత్రువిమా నములు ముట్టడించినవి. పరామకారియ సైన్యము జర్మను సైనికపంక్తిలను ముట్టడించిరి.

మాంటినిగోలో శత్రువులను తరుముచున్నా మని, ఆస్ట్రియావారు తెలియజేయుచున్నాడు.

జర్మను సైనికులమీద రష్యావారు ఫిరంగులను వేయు చున్నాడు.

బ్రాదికు సమాధియలో సముమేరను తమ కూగిగురు దీర్చుచును, బ్రాద్విదోపడెను ముంబిట్లు జర్మనీవారు తెలియ జేయుచున్నాడు. బెల్జియము తీరమున పరామకారి బ్రాద్విదో పడెన జర్మను సేన్లెకు క్రిందకు పడగొట్టిరి.

యూనివర్స్ ఆఫీసు పాపంబున దీనిని పంపించు మదరాసు 20-12-15	డి. సి. మొదటి అధ్యక్షులు మదరాసు కళాశాల
--	--

పెసిడెంటు..

THE GREAT WAR.

Prodigious output of Munitions in Britain.

MR. LLOYD GEORGE WANTS MORE WORKERS.

Austro-German Concentration to Invade Greece.

ANZAC AND SULAV BAY TROOPS TRANSFERRED TO NEW SPHERE.

HEAVY BOMBARDMENT OF YPRES; AEROPLANE FIGHTS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

British Troops in Dardanelles Transferred to New Sphere.

LONDON, December 21.

The War Office announces that all troops at Suvla Bay and in the Anzac Zone with their guns and stores have been successfully transferred with insignificant casualties to another sphere of operations.

Mrs. Asquith Granted Injunction.

LONDON, December 21.

The King's Bench to-day granted Mrs. Asquith injunction against the "Globe". Counsel said that there was not a shadow of truth in the statements and affirmed that Mrs. Asquith had never been to Donnington Hall and had no communication with any of the inmates.

German Red Cross Prisoners in England.

LONDON, December 21.

The "Telegraph's" London correspondent reporting on Dorchester prisoners camp says that it was recently arranged to return Red Cross prisoners and they refused and had to be compelled to start. — (C. & M. G. Cable.)

Prolongation of Parliament A Compromise Adopted.

LONDON, December 21.

Mr. Asquith also announced that, owing to strong views held in different parts of the House on the prolongation of the life of Parliament, he would suggest a compromise of eight months instead of one year. The compromise was adopted by 158 votes to 23.

Recruitment.

Mr. Asquith's Statement Postponed.

LONDON, December 21.

In the House of Commons Mr. Asquith stated that, in consequence of the complexity of the task and the enormous difficulty of classifying and tabulating figures under the Derby scheme, the Cabinet was unanimously of opinion that there should be no considered statement to-morrow. The Premier hoped, however, to make a statement before adjournment.

It is understood that the recruiting authorities will submit the general result to day.

Ministry of Munitions.

Mr. Lloyd George's Statement.

LONDON, December 21.

In the House of Commons Mr. Lloyd George made a statement on the Ministry of Munitions. He dwells on the enormously important part machinery had played in this war. The German successes were due to the tardiness of the Allies in developing their mechanical resources, though Great Britain's command of the sea showed, besides the excellence of the sailors, overwhelming superiority in sea machinery. Another aspect was that machinery spared men in both attack and defence. Mr. Lloyd George mentioned the shortage in the month of May, when the Germans had a quarter of a million shells daily, mostly high explosives, while Great Britain was producing only 2,500 and 13,000 shrapnel shells. The deliveries amounted to only sixteen per cent of the promises, but to-day prominent businessmen were running departments, and everything had been speeded up, and great quantities of raw materials secured for the Allies. The deliveries were eighty per cent of largely increased promises. The Minister of Munitions described the munition areas and the work of the local boards, and emphasised that the national factories were a conspicuous success, vastly increasing its output, minimising labour difficulties and checking prices. He also referred to the splendid patriotic work of private firms. He spoke of the tremendous expenditure of shells in September in a battle lasting weeks as the result of four months husbanding. The expenditure was replaced in a month and soon would be replaceable in a week.

Mr. Lloyd George foreshadowed the output of many guns of the largest size and declared that machine-guns had increased fivefold since June. He declared that all requirements would be well in sight in the new year. He detailed the immense manufacture of grenades, catapults, spring-guns, helmets and mortars.

Mr. Lloyd George said that Britain also ought to be able to supply high explosives to needy allies. He predicted important economies in contracts, &c. and in developing home resources. He wanted eighty thousand skilled workers and two hundred thousand unskilled men for the new factories. These things would enable us to make the 1916 campaign a success. The expenditure of munitions in September was prodigious, but three times the quantity would have been achieved twenty times the result. He pointed out that two hundred millions would buy a vast amount, and that was forty days' cost of the war, but at a crucial moment the war might be won by it in forty days instead of lingering for four hundred.

Mr. Lloyd George said that a vivid example of the winning power of munitions was given in the battle of Loos. Everything had been destroyed except one machine-gun emplacement, in front of which lay hundreds of gallant men. Hence the money spent in munitions had been split in blood. The way to victory was for shells to crash through everything, shattering every machine gun and every yard of barbed wire. We cannot turn out too much. Such ideas will not have entered the minds of workmen, capitalists and tax payers until we are able to crash a way to victory. If risks had to be taken, let them be risks to the pockets of tax-payers, not to the lives of men. Proper economy was to reduce, not the output, but the cost. Everything depended on the next few months.

The decisions of the last Allied Conference would affect the whole conduct of the war, but the carrying out of them rested on the workmen. He appealed to their patriotism. The chances of victory were still with us. Our best chance remained. We had accomplished our task at sea to the last letter. We had an overwhelming superiority in raw materials of war. We had ready access to the neutrals, and we had a better cause, but this was the moment for intense preparation, the moment for putting our whole energies at home into preparing for the blow we had to strike abroad.

Mr. Thomas, on behalf of the labour party, gave an assurance that workers would respond to Mr. Lloyd George's appeal for additional labour.

France.

Latest French Bulletin.

LONDON, December 21.

PARIS. — Last night's communique spoke of ever-growing artillery activity. Violent duels occurred in Artols particularly in the region of Loos and Givenchy. The French artillery demolished the bridge between Soissons and Rheims. The French in Champagne dispersed the enemy marching force and smashed the Railway much used by the enemy. The same activity occurred in Agonne where the French exploded the munitions Depot. The French fire wrecked the German trenches in Hanorgelle Wood near St. Mihiel and also destroyed the blockhouse bristling with machine-guns. The French Air squadron effectively bombarded the station at Mulhausen.

Thundering of Guns.

In the Direction of Ypres.

LONDON, December 21.

AMSTERDAM. — Again there is a great thundering of guns in the direction of Ypres. No news obtainable from the front, but there is still greater activity on the Railways especially with German Hospital Trains.

Sir John French.

Farewell Visit to French President.

Ovation from Hugo Crowd.

LONDON, December 21.

PARIS. — Field-Marshal Sir John French took farewell of President Poincaré at the Elysee this afternoon and was given an ovation, a huge crowd shouting "Vive French! Vive l'Angleterre! Vive Le Roi!" General Joffre this morning bestowed the "Croix de Guerre" on Sir John French.

Heavy Bombardment on British Front.

Forty-four Aeroplane Fights.

LONDON, December 21.

A despatch from headquarters published by the Press Bureau reports heavy reciprocal bombardment in the vicinity of Ypres. An enemy bombing attack near the Hulluch quarries was repulsed to-day. There were yesterday forty four aeroplane fights. Two enemy machines were brought down behind their lines. One of our machines is missing.

Russia.

General Russky Resigns.

Owing to Ill health.

PETROGRAD. — General Russky Commander of the Russian Northern Armies has been relieved of his functions. His withdrawal is due to his health. The Tsar in a rescript warmly thanks him for his brilliant services in defending Petrograd.

The New Russian War Loan.

BOMBAY, December 21.

The Manager of the Russo-Asiatic Bank, Bombay, gives the following particulars regarding the new Russian war loan; Interest 5½ per cent, free of tax, price of issue 95 percent, not redeemable until after 10 years at par.

TELEGRAMS.

Greece.

The Greek Parliament.

Results of the Elections.

LONDON, December 21.

ATHENS. — Unofficial results of the elections give M. Voulas a majority. The Venizelists completely outstayed.

The Greek Elections.

LONDON, December 21.

Telegrams from Athens state that the elections yesterday did not affect the appearance of capital and the number of voters who abstained from voting.

The Invasion of Greece.

Attitude of Greek Officers.

LONDON, December 21.

PARIS. — A telegram from Salonika says that a curious moral development has occurred among the officers of the Greek Army, who have hitherto been loyalists. They now declared that if the Bulgarians cross the frontier they will join the French and fight them.

The German Reply to the Greek Protest.

An Athens telegram says that Germany, in reply to the Greek protest on the subject of Bulgarians, declares that she has ordered the immediate stoppage of the Bulgarians.

Austro-German Concentration.

Austrians and Germans are at present concentrating for the invasion of Greece. Their forces number 120,000 men, and they have plenty of heavy artillery. It is believed that the concentration will be completed by Thursday.

Italy.

Rovereto Isolated.

Italians Hold the Road.

LONDON, December 21.

According to "Idea Nazionale" the towns of Riva and Rovereto have been evacuated and are isolated beyond possibility of Austrian help, the Italians holding the road thereto. The Austrians mounted 40 M. howitzers before Rovereto. After fifteen ineffective rounds it was destroyed by the Italian gunners. — (C. & M. Gazette Cable.)

Bulgaria.

Bulgarians Making for Durrato.

LONDON, December 21.

The "Petit Journal's" Athens correspondent learns from a diplomatic source that the Bulgarian force has reached Elbasan and is making for Durrato. (C. and M. Gazette Cable.)

Africa.

De Wet and His Confederates Released.

LONDON, December 21.

JOHANNESBURG. — De Wet and a hundred and eighty prisoners who had been sentenced for high treason have been released. De Wet in an interview emphasised the necessity for an Anglo-Dutch amity. Discord and past misunderstanding should cease.

Germany.

Christmas Celebrations Forbidden.

Throughout Germany by Kaiser.

LONDON, December 21.

An Exchange telegram from Hague states that the Kaiser has forbidden Christmas and New Year celebrations through Germany. The requests of the Princes for permission to return to Berlin for Christmas have been refused. — (C. & M. Gazette Cable.)

Plotters Characterised as Enemies by Germany

LONDON, December 21.

The "New York Times" Berlin correspondent sends an authorised statement disavowing all unlawful plotting in America and denouncing plotters as foes of the Fatherland. (C. and M. Gazette cable.)

New Taxes to be Imposed in Germany.

LONDON, December 21.

AMSTERDAM. — Speaking in the Reichstag Dr. Helfferich, Secretary to the Treasury claimed that the budget for 1915-16 would not balance without new taxes but he was confident that German patriotism would pay taxes as readily as it had subscribed to the loans.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 21.

The following telegram, dated the 20th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report that the enemy discharged gas against the line northeast of Ypres accompanied by heavy bombardment. Except in a few places, where they were driven back before reaching our line, they were prevented by our fire from leaving their trenches. Our protective measures against gas proved effective and our line is everywhere intact. The enemy also blew up two mines in front of our trenches east of Armentieres, but were prevented from occupying craters.

The French report considerable artillery activity; also an enemy air attack on the French lines and two air attacks on the Germans.

TELEGRAMS.

The Austrians report continuation of the pursuit in Montenegro.

The Russians report artillery action against enemy columns who had come within the range.

The Germans announce that the German cruiser "Bremen" and a torpedo boat had been sunk by a submarine in the Baltic.

A German seaplane was brought down by a French torpedo boat off the Belgian coast.

Calcutta.

The Chitpur Dacoity Case.

Stolen Note Cashed at Chinsurah.

CALCUTTA, December 21.

Considerable commotion prevailed in the Chinsurah Collectorate on Monday afternoon when it was ascertained that one of the five G. C. notes of Rs. 1000 each, stolen in the course of the Chitpur dacoity in the residence of Kalachand Bhattacharya, had been cashed at the Chinsurah Treasury in the afternoon. The Collector was informed that a smartly dressed Bengali young man drove in a motor to the Treasury and produced a thousand rupee Government Currency note, stating that he was a mill contractor of Kankinara named Hari Charan Ghosh. The Bengali young man took payment in G. C. notes of Rs. 10 each and left the treasury within half an hour of payment. The treasury Officer was informed by his subordinates that the note cashed was one of those notified to have been stolen during the Chitpur dacoity, but could not identify the offender. The C. I. D. are enquiring into the matter.

Bombay.

Mrs Sarojini Naidu at Poona.

Makes Stirring Speech on Unveiling Gokhale's Portrait.

POONA, December 21.

The twenty-first anniversary of the foundation day of the Fergusson College was celebrated to-day. Mrs. Sarojini Naidu specially stopped at Poona for the occasion on her way to attend the Bombay Congress and the allied conferences. After the usual programme had been gone through the Hon'ble Mr. Paranjpye Principal of the College, invited Mrs. Naidu to unveil the portraits of the double Mr. Gokhale and Prof. R. V. Wade, who recently retired from active work in the College. Mrs. Naidu then delivered a stirring address to the students exhorting them to consecrate themselves to the spread of education, the uplift of the depressed classes, the elevation of Indian womanhood, and the establishment of unity and concord between the different races of India in general and the Hindus and Mahomedans in particular.

Mrs. Naidu delivers another address in the Seva Sadan on the 23rd instant.

Double Mail This Week.

BOMBAY, December 21,

There has been some uncertainty as to the arrival of the P. and O. Mail steamer "Salsette" and people have been wondering whether Christmas mail will be in by Christmas day. The Bombay office of the P. and O. Company expect the "Salsette" to arrive at 7 a. m. on Friday morning and the mail should be delivered in Bombay by noon. Many of the up country stations will not receive their Christmas mail till after the holidays. This state of things, the P. and O. office in Bombay states, has been brought about by the delay caused by the Government. The "Karmala" which carried the outward mails from London as far as Aden was detained for some time by the authorities at Marseilles and again at Malta where she stopped to put down the mail for the Dardanelles. The result was that she was several days late in arriving at Aden and the "Salsette" was proportionately delayed. She ought to have reached Bombay last Saturday but will be six days late.

The "Caldonia" is due to arrive from England on Sunday so that people may look forward for a double mail this week.

Special Services on First Sunday in 1916

BOMBAY, December 21

The Archbishops of Canterbury and York have lately decided that special service on intercession should be held in all their Churches in England on the 2nd January, the first Sunday in the new year. Other denominations than the Church of England throughout the United Kingdom, added themselves to the movement and the overseas dominions also decided to observe the day in the same manner. The first Sunday in 1915 was similarly kept India joined in the intercessions a year ago and will again do so on the 2nd of next month. The Bishop of Calcutta has just issued a form of prayer to be used at the evening prayer on the 2nd January, specially supplicating the Almighty God for the cause and ultimate victory of the Allies. In Bombay there will be no sermon at the special evening service at the Cathedral, but addresses forming part of the service will be read, special service will also be held at St. Andrew's Church of Scotland in the evening.

Poona District Congress Committee.

Election of Delegates.

POONA, December 21

At a meeting of the Poona District Congress Committee and the Deccan Sabha, held last evening with Mr. Apté in the chair, about 75 delegates were elected to the forthcoming Congress.

A Proposal.

Rao Bahadur Ichharambhai Bhargwandas' proposal asking the Government to allow the District and Local Boards to levy a cess at one anna per rupee on the abkari or excise revenue so as to enable them to cope successfully with their expanded duties, in connection with rural sanitation, education and agricultural improvement, received the unanimous support of the meeting, and it was resolved to press this question on the attention of the Congress with a view to its inclusion in the programme of the National Assembly.

TELEGRAMS.

The Bombay Congress.

Preparations Complete.

BOMBAY, December 22.

Preparations in connection with the ensuing sessions of the National Congress are complete now, and delegates from all over India are coming in. Mrs. Besant who arrived on Monday morning was accorded a hearty welcome by her many friends in Bombay. She has conferred with Mr. Dadabhai Naoroji at Versova and other prominent Bombay leaders in connection with the Indian Home Rule League scheme.

Sir S. P. Sinha President elect of the Indian National Congress will arrive by the Nagpur Mail on the morning of 25th instant. Preparations have been made to accord him a fitting reception. There will be a procession from the railway station up to the Gaikwar's Bungalow on the Malabar Hill, where the President will stay, passing through all the principal Indian localities.

The President Elect of the Moslem League.

Mr. Mazrui Haque President elect of the Moslem League, will also arrive by the same train. Preparations have also been made to accord him a great reception at the Victoria Terminus station and he will then be taken through Mahomedan localities in procession. The same afternoon there will be a meeting of the All-India Congress Committee and later the Home Rule League Conference. At the latter Mrs. Besant will explain her proposals in connection with her scheme of Home Rule for India. Prominent Congressmen from all over India are expected to attend this session, and the meeting of the Moslem League will also be influentially represented.

Pandit Madan Mohan Malaviya arrives to-day. Messrs S. N. Banerjee, B. N. Basu of Bengal Messrs Govinda Raghava Iyer and C. P. Ramswami Iyer from Madras, and Mr. Harkissenal and other leaders of Lahore are arriving in a day or two.

A New Improvement Trust Scheme.

Providing Accommodation to Middle Class Indians.

BOMBAY, December 22.

A beginning has been made to solve the difficult problem of providing comfortable dwelling houses to middle classes in Bombay. Mr. Orr, Chairman of the Bombay Improvement Trust last evening performed the opening ceremony of three houses built by Sarawati Co-operative Housing Association, Limited on Improvement Trust lands, this being the first Society in India to make a beginning in that direction, and composed of clerks in different offices drawing salary ranging from Rs. 100 to 200 per month. Only 40 per cent of the land has been built upon leaving 60 per cent open ground around the houses. The Society calculates a return of 5 per cent on the capital outlay after providing for all contingencies.

Arya Dharma Parishad.

BOMBAY, December 22

The Eighth sessions of the Arya Dharma Parishad and the Fourth session of the Arya Mahila Parishad will be held at Haidharu via Gangadhara station, Tapi valley Railway, Surat district, on the 30th and 31st of December and 1st January when several well-known Pandits and learned men will deliver speeches on social religious and educational topics. The Parishad will be held under the auspices of the Bombay Arya Pratinidhi Sabha, which represents all Arya Samajis of the Bombay Presidency.

The annual meetings of the Bharat Jam Mahamandal will be held this year in Bombay on the 29th and 30th December.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case

BENARES, December 21.

The Benares conspiracy case being resumed, Mr. Hadow, Senior Superintendent of Police, Delhi, was called, and he deposed to all the identifications held at Delhi in this case. At one of these a witness first picked out a wrong man. When asked if he could recognise a pair of shoes and coat about which he had spoken, he went down the line of 18 men, looked at the shoes and stopped in front of Lachnu Narain. He said that those were the shoes, and looking up he recognised the coat and then looking at the face said that he was the man, admitting that he had made a mistake in his first identification. There was some resemblance between the two men. On the 16th July Damodar was identified by three men, and on the 15th July by three more men. On the same day Sachindra was brought to another trial in a closed gharry. He was put among a number of Benarsi students living near and was given every opportunity of changing his clothes or position in the line. He was identified by seven witnesses.

Sind.

Roman Catholic Priests.

A District and Sessions Judge's Tribute.

KARACHI, December 21.

The District and Sessions Judge of Hyderabad, Mr. V. M. Ferrers, I.C.S., speaking at a Roman Catholic School prize distribution at Kotri, bore remarkable testimony to the noble self-sacrifice of the priests, who, he said, abandoned their own homes and their countries and all their earthly prospects to become lifelong exiles in unattractive and climatically harsh stations in a distant eastern country for the sake of doing service to their fellowmen, where service was badly needed. He said that the Roman Catholics must thank the hierarchy for the priceless education, secular and religious, which was offered to them almost for nothing, and he exhorted them to send their children to Roman Catholic schools for preference. He mentioned that he had the privilege of an audience with the Pope, the late Holy Father Pius 10th, and the first question the Pontiff put to him was, "Have you children, and do you send them to a Catholic School?"

TELEGRAMS.

Mysore

Station Municipal Water Supply.

BANGALORE, December 21.

The Station Municipality are considering a scheme for the electrification of pumps at their water-supply head-works from the power derived at the Cauvery Falls. The Mysore Government are about to install such a plant for themselves at their pumping station which adjoins that of the Civil and Military Station at Hesserghatta Lake, and it is understood that they would make no charge to this Municipality for mains. The scheme is calculated to have working expenses up to Rs. 9,000 per annum. The capital outlay will be only Rs. 34,000. The maintenance charges of the station system now amount to Rs. 64,000.

Masonic.

At Lodge 'United Service' last night Colonel R. F. Standage, I. M. S., Residency Surgeon, was installed Master for the ensuing year, the ceremony being honoured by the presence of the Hon'ble Mr. L. E. Buckley, I. C. S., District Grand Master of Madras.

The Madras Aeroplane Fund.

Mr. W. H. Johnson has moved in the Municipal Council for a grant of Rs. 4,000 to the Madras Aeroplane Fund opened by the "Madras Mail."

Miss Kelley's Charge Dismissed.

BANGALORE, December 21.

The District Magistrate Mr. A. R. Cox passed judgment to-day in the action for defamation filed by Miss Majory Kelly, a student against Mr. V. R. Ayangar, proprietor of a local shorthand and type-writing school, who was charged with notifying to his class of girls that the complainant, who was one of them was a "conceited creature" "hideous brute" etc. The Court found that the accused had not specified the complainant by name, that he had no intention of lowering her reputation, that there was absence of malice and that as master of his own school bound to maintain discipline he was privileged to notify his class as to the shortcomings of one of them. The Court therefore acquitted him.

South India

Death at Ootacamund.

The Late Mr. Henry Valentine Ryan.

OOTACAMUND, December 21.

Mr. Henry Valentine Ryan Acting Director, Government Cinchona Plantations died suddenly this afternoon at 4 P. M. The late Mr. Ryan left Ootacamund by car this morning in company with Mr. Anstead, the scientific officer, on a special mission to Naduvattam in connection with the mortality among cinchona plants. Mr. Ryan was not quite well when he started, but went out in consequence of the urgency of the matter. On reaching Pykara he developed a shivering fit and was taken to the estate, where Mr. Haroy administered some restoratives and he recovered sufficiently to return to Ootacamund. However, just on entering the station he expired from heart failure. He was over 73, and one of the oldest residents, having been born in this station. Much sympathy is felt for his sons and daughters in their sudden bereavement.

BRIEF TELEGRAMS.

H. E. the Viceroy has arrived at Gwalior from Delhi and will spend Christmas quietly as the guest of the Maharaja Scindia.

The death took place in England on the 16th December of Mr. S. Beverley, I. C. S., formerly Judge, Calcutta High Court.

The services of 1500 coolies have been secured from Malay States and Penang, who are now being sent to work at Wodram concerning in lavoy district (Burma).

On Sunday the Lahore Police seized all available copies of Mud-i-Amin-i (Calendar) for 1916, published by Pandit Dev Dayal Joshi of Lahore. About 60,000 copies of this publication were issued and most of them have already been sold.

Latest Telegrams.

Russia Abandons Her Plan.

To Attack Bulgaria.

LONDON, December 21.

The "Budapest Aest" learns from Bucharest that Russia has abandoned her plans for an attack on Bulgaria and is sending forces to be assembled at Rani against Bukovina. (U. & M. G. Cable.)

The Allies and Peace.

Their Terms Defied.

LONDON, December 21.

The "Times" New York correspondent states that the American public which for months past has been bombarded with German peace terms recently learned the cardinal features of the Allies terms. It is now realised in the States that until Germany has made full reparation to the invaded countries and her armies are either withdrawn or thrust back over her own borders, her flag will not be permitted on the high seas. It is pointed out in New York with reference to the rumours of a separate peace that nothing Germany can do, and no conceivable victory can open the seas to her commerce or release the great ships rotting in neutral ports. Therefore, the German idea of threatening British power in Egypt, Persia and India is dismissed in America as a vain delusion. American observers realise that Britain holds perpetual check. The conversion into checkmate is only a question of time. The correspondent adds that he can state on high authority that premature American offers of mediation will not be made, on the contrary the idea of a neutral league declaring Germany and Austria outlaws among the nations is gaining ground. (Pioneer Cable.)

తెలుగువారికి.

(జాతీయతాపరిచయం)

(జాతీయతాపరిచయం)

మొదటి సారి 20:—మొదటి సారి 20:—

సత్యమేవ జయతే అని ప్రకటించిన మొదటి సారి 20:—మొదటి సారి 20:—

గతంలో మొదటి సారి 20:—

ఈ సందర్భంగా మొదటి సారి 20:—మొదటి సారి 20:—

ప్రతిభాపాత్రానికి.

మొదటి సారి 20:—మొదటి సారి 20:—

సంకల్పము.

ప్రతిభాపాత్రానికి మొదటి సారి 20:—

జాతీయత

I

రాజకీయతాపరిచయం.

జాతీయతాపరిచయం.

అయితే!

ఈ సందర్భంగా మొదటి సారి 20:—

రాజకీయతాపరిచయం.

ప్రతిభాపాత్రానికి మొదటి సారి 20:—

జాతీయతాపరిచయం.

గతంలో మొదటి సారి 20:—

భవిష్యత్తులో మొదటి సారి 20:—

II

గతంలో మొదటి సారి 20:—

అయితే!

గతంలో మొదటి సారి 20:—

గతంలో మొదటి సారి 20:—

వ్యవసాయము.

The "Secola" publishes an interview with a Scandinavian publicist returned from Germany who says that the Germans realise that time helps the British. Germany dreads most of all British tenacity. Von Tirpitz is in disgrace because the submarine campaign he instituted only made Germany detested everywhere. (Pioneer Cable.)

The "Telegraph's" Milan correspondent dwells on the satisfaction felt in Italy at the successful transport of the first large expedition to Albania. The enemy had been cleared off before the transports started, but a floating mine which had escaped the sweepers sank the "Re Umberto." Another sank a torpedo boat which was hastening to the rescue. During the preliminary operations an Italian submarine had an exciting encounter with three torpedo boats. She aimed a torpedo at each but all missed. She thrice escaped ramming by quickly submerging and allowing the enemy to steam over her. On reemerging she struck a mine and damaged her bows and steering gear. She effected summary repairs at a depth of 30 metres and completed them on the surface whence the enemy had disappeared. She safely returned to her base. (Pioneer cable)

The successful transfer of the British from Smyrna Bay and the Anzac region is regarded as an eloquent testimony to the skilfulness of military leaders under the perfect guardianship of the Navy. The withdrawal of such large numbers possibly nearly one hundred thousand is evidently one of the greatest feats of the whole war. It is understood that the allies intend to remain in occupation of the Southern zone as a sort of Gibraltar.

In the House of Commons Mr. Asquith stated that Sir Ian Hamilton was not returning to the near East. If any other duties were assigned to him an announcement would be made in due course.

PARIS.—The Communiqué says general cannonade has slackened. The French carried out some successful minor operations especially bombardment of German movements in Lorraine.

In the House of commons Mr. Asquith announced the withdrawal of the Anzac forces and added that it was in pursuance of the decision of the Cabinet some time ago. (Cheers) The operation so successfully carried out reflected the utmost credit on the Generals on the spot, on the Admiral and his staff and on all ranks both of the Army and Navy.

The War Office further announces that without the Turks being aware of, the movement the great army has been withdrawn from one of the areas in Gallipoli although in places in contact with the enemy. By this contraction of front the operations at other points of the line will be more effectively carried out. General Monro gives great credit to the Generals commanding and to the Navy.

PARIS.—The evening communiqué indicated that the Allies are still holding the western extremity of Gallipoli since it mentions that the French artillery on 19th supported a successful British attack on the Turkish trenches. The communiqué alluding to the withdrawal of the Anzacs emphasises that the strategic importance of the position has diminished owing to fresh development in the East. It confirms that the withdrawal was effected in agreement with the allied staffs without loss of material and unmolested by Turks.

ATHENS.—It is officially announced that an encounter between the Greeks and the Bulgarians has occurred in Albanian territory. There were wounded on both sides but no killed. Order has been restored and an enquiry is proceeding. This announcement followed the reports of a fight between the Greeks and Bulgarians at Koritza due to a Bulgarian surprise attack.

తండ్రి కొడుకు.

ఇరువజేండ్లు గడచినవి. స్వామి వాధ వాదరు
స్వగ్రామమున కరుదొంచెను. ఇద్దరు బిడ్డ
లు, భార్య, కాపలనీసంత ధనము ఇప్పుడేతనికుండిరి. కల్లు
నీరును పొందునది. తాటికలకండ వ్యాపారము చేయు
వెనుకొనెను. ఈ ప్రాతగుడినెరున్న చోట చక్కని మేడ
న కట్టెను. దాని చుట్టునున్న అయిదు ఎకరముల భూమిని
ఒక బ్రాహ్మణునికద్ద నుండి కొనెను. ఈ దస్తావేజును రిజి
స్ట్రేషను చేయుదుటకయి కచ్చేరికి కల్పింపవలెనని వాదనగొప్ప
పరాధనుమొనెను. ఇంతకు పూర్వము ఈ కర్మచారము నరుగు
చున్న దినములలో వాదరుకు స్వగ్రామములో బ్రాహ్మణుల
పేరికి కల్పించు చుక్కలేకుండెను. ఊరి బయటకు ఆమ్మిన
బ్రాహ్మణును నచ్చి దూరముననుండి మాటలాడి పోవువాడు.
దస్తావేజు మొట్టమొదట తాపలికి రమ్మనమనెనుగాని దగ్గర
పోకరి "స్వామి, వాడు మాల వాడన" గానే,
వాడదేసి పంక వామములు వెట్టు
కొనిపోయి దస్తావేజుగారు ఎగడిగొని వసారాలానిలబడి
యింటిందు సేను. ఈ వాదరు పామా, భూతమా, పికాచమా, లేక
కుమాదారమా? లంచములుతని మోసముచేసి సామ్యుసంపా
దిలించినాడుగాను. అతని సంపాదించిన ప్రతిఫలమునను కష్ట
బిట్టెను. వ్యాయాదిట్టెము. దిక్కులేనివాడుగా స్వగ్రామమును
వదిలి పట్టిపోయెను. తిరిగి స్వగ్రామమునకు వేలవవే లార్జించు
కొని గోలననీయుడుగా వచ్చెను. ఇట్టిపుత్రరత్నమును వాని
వీగ్రామమునను గర్వపడవలసిన దానికివలెను మాటకుక్ర
కంటె కనిపెడుగా జూచుచు మనసాంఘిక నిర్వాణమునందు
విలువదీక్షయిగాక మరేమియన వచ్చును. తుచ్చపు పురుగు
గా చూడవలెను, వాని వాసనయె విషముగా లెలపబడుట
బ్రాహ్మణుల అహోగతిని నూనించుచున్నది. ఈ అమ్మినదా
హ్మణులకో కాగి తము మీద దక్కలు వెట్టుటకు
సంకుతమురారు. దస్తావేజు ఆశీనులూ భగిరథ ప్రయత్నము
చేసి, చెయ్యి తెగ కటవయండగా దస్తావేజుమీద ఎటులనో
లంబులాడి అక్షరములనుజేసెను. ఇదియంతయువాని పుట్టుక
ముక్కు మావాత్మ్యముగా యని వాదనకుకొనెను. కాని
తాను తిరిగి యెట్లు పుట్టుకలకు? ఎంతసామ్యున్న నేమి. ఎన్ని
సోత్పుములున్న నేమి, పనికిమాలిన కేళకబ్రాహ్మణుడు తన
కంటెయెక్కునగాదా? తానందరిని కేళకల పిలుచుయండగా,
వాడు 'నేవు' అని పిలిచెదను. కొందరు 'ఏమి' అని అను

చెందు మయిల్ల దూరములలోనున్న మిషనరీ స్కూలుకు
 నుందరము పంపబడెను. కాని ఈ స్కూలుకు పంపుట నాద
 రుకు కష్టముగా నుండక పోలేదు. నాదరు హిందువు. తెల్లవా
 రగానే స్నానముచేసి, విభూతి పూసుకొని గ్రామదేవతకు మొ
 క్కును. హిందూదేవతలకు పూజ పుస్తాకములు జేయుచు
 ను. దేవాలయములకు దూరముగా నిలువబడి ఆహార్యమున రా
 జబిధిని పోయినవలెను చెప్పటం విడిచి కండ్లు మూసుకొని,
 చెందలు చేసికొనుండును. హిందూ ధర్మమును మాని
 క్రైస్తవ ధరలను బోధించు పాఠశాలకు
 జమానని పంపరవసి వచ్చెనని విచారపడెను. జాక్ గురుపా
 దంగానిదొ నుందరము చదువుటకు ప్రారంభించెను. సంవత్స
 రములు గడచినవి. నుందరము చదురాను క్రైస్తవ కళాశాల
 లో వి. ఏ చదువుచుండెను. ఈ కాలపుగా వాని తండ్రియై
 క్ర్యమను సమీపము మిక్కుటముగా వృద్ధి చెయ్యెను. కాని
 సంఘమునందు వారిస్థితి ఎంతమాత్రము వృద్ధి కాలేదు.
 నుందరము వి. ఏ. క్యాపయిన పిదప తన సహపాఠియగు
 నొక క్రైస్తవ కన్యకు లిందితివనియు, పెండ్లియాడుట కనుజ్ఞ
 వొసంగ వలసినదనియు, ఆమెను వివాహమాడుటకు ముందు
 తాను క్రైస్తవ మతము నవలంబించ వలసియన్న దనియు
 తండ్రితో చెప్పెను. నాదరు మొట్ట మొదటకొడుకు
 క్రైస్తవుడగుటకు అంగీకరించినవాడుకాదు. కానిహిందూమత
 ములో నందుటవల్ల వానికికమ్మ పరువునుర్వాదలు లేనివాని
 యిష్టమున కారము జేయుట కొప్పునైనను. కొమారుడు తం
 డ్రని సముతము క్రైస్తవుడు కావలసినవని అనుగగా, నాతండ్రి
 మతములోనే నేజిచెప్పెదను' అనిచెప్పి తక్షణమేవిరాకరించెను
 కుమారుని చదువుతనీ ఉద్యోగములో పనిజేసించవలెనను.
 అప్పటికి నాదరుజిల్లా, తాలూకాబోర్డుల మొబరు గొప్పగా
 ఇనీకంటావ్ను చెల్లించు చున్నట్టివాడు. పరువు పరిశ్రమలను
 సంపాదించినట్టివాడు. ధర్మశాసనని కీర్తినిగూడ సంపాదించెను
 జిల్లాలోని ఉద్యోగీయులందరికిని ఈతని మాటగనగురి. కాని
 తన గాఢములనున్న బ్రాహ్మణబిధిలో జొచ్చుట కింత
 వరకును అధికారము లేకయుండెను.

గామి కరణము బాగోవాణుడు. మనసును శూన్యము చేసి, తనాత్మవిద్యాయ గామి మూడెనిగోజున వచ్చెదనని తాత్పర్యమును గామి మనసు కచ్చేరి యెరుగు ఒక పండితుని బడినది. కొద్దిరి అరటియూసులు, అరటిచెట్లు స్తంభములకు కట్టబడినవి. పండిరి వచ్చుని యాకులతోరణములతో నలంకరింపబడినది. తనాత్మవిద్యాయ గామి వచ్చెదనని టమటము చేయబడినది. దేవస్థానపు ధర్మకర్తలు శ్రీరాజరాజేశ్వరుని తాలూ

ఉదయము 7 గంటలకు గ్రామిణీగారు, గ్రామపు
రెడ్డుల పూలతో, పండ్లతో, చక్కెరపొట్లములతో, ఆకు
కక్కులపళ్లెములతో, దేవాలయపు గాయకులతో, ఇద్దరు తేనె
దాసీలతో తహశీలుదారుగారి నెదుర్కొనవలయు దేవాల
యముగడ్డ కూడియుండిరి. ఈ గ్రామము తహశీలుదారు
గారియొక్కయే, వారియొక్కయు స్వంతగ్రామమే కదా.
ఏమిచేదమున్నది అని కొందరనరి. పడమటిదిక్కు కేసి ఎవ్వడు
వచ్చువాడని అందరను జూచుచుండిరి. కొందరు ఆయనబండిలో
వచ్చునని, మరికొందరు స్వారిచేయుటయిష్టమును నడున గుట్టు
మెక్కి వచ్చునని, కొంతసేపటికి పెద్దయెద్దులను కట్టిన
యొకబండి పరుగెత్తుకొనుచువచ్చెను చిరగజముల దూరమున
బండియన్న దనగా వాద్యము ప్రారంభింపబడెను. ఎద్దులు
తొందర కలుగజేసెను. బండివాడు వాద్య మాపవలెననెను.
ఒక్కవందయంది ఆట్రు బండి ఆట్రుమని కేకలు వేసిరి బండివాడు
ఆపక పరుగెత్తివచ్చెను. బండిలోపలనున్నది తహశీలుదారు
గారి ఇద్దరుబిడ్డలు, పెండ్లాము చుట్టుక! గ్రామస్థులకు చిన్నత
నముగా నుండెను. బండివాడు తహశీలుదారు గారి చెప్పడు
దయచేయఁజియు జెప్పఁయున పార్థింఁచినను జెప్పినవాడు
కాడ. ఒకగంట గ్రామమును వేరియుండిరి. గుట్టుమెక్కి ఎవ
రోవచ్చుచుండిరి. ఎవరయినదియు జెప్పనవలయులేదు. వాద్య
ము ప్రారంభింపబడెను. గుర్రము బెడరెను. గుర్రపువాడు
అరచి వాద్యము వాపవలెనెను. సరేనని గ్రామస్థులు ఆపిం
చిరి. గ్రామస్థులు తమ తహశీలుదారుగారివద్దకు
వెళ్లిరి. ఆయన గుర్రమునుండి దిగజేలేడు. వారి
కానకలను సమర్పింపబోయిరి. ముఖస్థులను ఇష్టము
పచ్చినట్లుగా జేసిరి. వారిద్వగ్రామస్థుల వారి తహశీలు
దారుగాజేసి, వాఁమీద ఏలఁబంపించువకయి పరమాత్మునికి
వారు నిత్యము త్రికాలములయందు కుండనము లర్పించుచున్నా
మని నడిచిరి. ఇట్టిగౌరవము తమకుకలిగించునకయి, అనందము
తో తమవృద్ధయులు పొంగిపొరలుచున్నవని తమభాగ్యమే
భాగ్యమనిరి. ఈలోకములో తమకుంటే హెచ్చుగా గర్వపడు
వారెవరున లేరనిరి. తహశీలుదారుగారికిమాటలువింతగాదోచి
నవి. వారివయస్సుకేసి చిత్తముగాజూచెను. “మావాద్యననుమిషీ
ధులలోనికి రానయ్యలేదు. మా అన్యులయినదు మృత్తిలోనీపారు
వారిబిడ్డయిన వానివ. చురుచు ఈవిధముగా మాటలాడుచు
చ్చారు.” అని తిరస్కార భూర్యముగా బలికి “నేనెక్కడ
నిలువబాలను నాకృద్ధబంధుని కాడవలయునను అనందము
పొందుచున్నది. నాయంటికి ఒక్క గంటయైన తరువాత
రావలసినది.” అనుమాటలను జెప్పి ఒక్కధవుకుతో తహశీలు
దారుగారు వారియింటికి వెళ్లిజేరెను. గ్రామస్థులకు నీర్గు
కలిగినది కోపముగూడ రాకుండ పోలేదు. కాని
వారేమి చేయగలరు. ఆతనువారి తహశీలుదారుడు తలచుకొ
ననచో కావలసినంత అపకారము చేయగల సామర్థ్యముకల
వాడు పయిగాకలెట్లరు ధొంగారికి మంచియిష్టమనిపతితి
కలదు. ఆతనికి కోపమువచ్చెనా వారి కేగాక, తిరతరునుల
వరకును పొందగలనవ్వును నుజేయును. లేక భాశ్యతోపకారమును జేయగలదు. అందుచే వారివయస్సు
దగ్గకు తక్కువయినను, ఈచేదుమాత్రము మింగి నాదరు
గారింటికి నడచిపోయిరి.

తహాశ్చేదారు గారు వారిని చాలమర్యాదతో ఆహ్వానించిరి. సామివాధ నాదశసయితము తనస్వగ్రామస్తుల కెంతో ప్రీతిపూర్వకముగా మర్యాదలను జేసెను. గ్రామస్తులకనుకలను బిగ్గిక్కడటి తీసికొని కుమారుడు తండ్రెయిదుట బెట్టిగా ఆస్పత్రి నవ్వును వానినిన్నింటి నంగీకరించెను. ఆనాయంకాలము తహాశ్చేదారు గారు గుర్రమెక్కి గ్రామమును జూడబోయిరి. ఆయన కిరుప్పక్కలను గ్రామస్తులును గ్రామోద్యోగులును దానులవలెనేడమయండిరి. పవిత్ర బ్రాహ్మణావధిని సయితము తహాశ్చేదారు గారు వదలలేదు. అప్పుడు ఎరరును కుయి, కయి అని అనలేదు ఈ షిడిగానే గదాత హాశ్చేదారి అయ్యవ శతమానములుజరిగినది. ఈప్రీతిలోనే ఆయనెత్తి మీద బ్రాహ్మణముగ్గులు దుమ్మెత్తి ప్రసాదించిరి. అయితే ఇప్పుడు తహాశ్చేదారుగారు క్రైస్తవులుగాదా. సమాధము.

(ఈకథ హిందూపత్రికలో కుశికతనవారిచే వ్రాయబడినది.)

అశిధ

గర్భాశయ రోగనివారణి:— శ్రీలక్ష్మి గలగు

ముతుకూల బహిష్టి కాశండుట, ఆకాలబహిష్టి, మెల గాపి గాను, తక్కువ గానుసోపుట, తునుమగోగము, సంతాపహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతిమ, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను తుడుక్కును.

వెదబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, నుభసంకటములు, నిస్సర్పక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెదబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0.

అరగ

చ్యుర నివారణి బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బొవధశాల, 9, బండరువీధి, నంద్రాసు.

బ్రాంచి : సికింద్రాబాదు & నెల్లూరు.

నిరుద్ధ భారతము

భారతము పంచవేదము. నిరుద్ధ భారతమును పంచవేదమే ఇందు మామూలుగా పుట్టుకొడి. వారికిచాందాలాది నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ జాతులలో పుట్టిన మహాపురుషులు. సంఘములో వారికిగల గౌరవము. ఇప్పుడు పంచము లనుభవించు కష్టములు, మోసములు, అగ్ర జాతలకు వారు పెట్టుకొన్న మొట్టమొదటి ఇంకా ఆ నేతకవిషయములు గలవు. నీచజాతు లనుభవించు కష్టములు వర్ణించిన పుట్టుమునగాని మొట్టమొదటి పట్టునగాని ఒక్కపద్యము చాలును. గుండెలు నీచతేయును. వెల రూ. 0-5-0

పుష్పవేణి వాటకము	0-10-0
పీగమిటి వాటకము	0-10-0
బాలవిభంతు విలాపము	0-8-0
నరనరసాయనము	0-8-0
రాజలేఖ-చక్కనివల	0-3-0
లలిత-లలితమైనవల	0-3-0
ద్రావదీపి చిత్రము	0-3-0

మంగిపూడి పేకటశర్మ, పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా

అంబరు అగరు వత్తులు

ఉత్కృష్టమైనవి

ప్రసిద్ధమైనవి

ధర కేరు 1-కి సహా

రూ. 1-0-0 2-0-0 3-0-0 4-0-0

తూనిక కేరు 1-కి

వప్పుమొవత్తులు 25, నన్నవి 350,400

జే భీమారావు

స్వదేశీ పెర్ఫ్యూమరీ వర్కుస్.

శ్రీ వానసుందరము రోడ్డు, తెలంగాణ-2టి.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[వద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు ప్రజ్ఞనది ఏయేకమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలగు అంశములకు కలభేదములేకలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పుబొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరిత్రము, శుకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచారిత్వము ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపతిని విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథములైన మంచీయశ్విప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శైలిమిగుల నులభము. మంచీకాగితములపై ముద్రింపబడి నిండు కాగితాలై యుండెడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ జేతే. వలయుచున్న విభాగానుబంధ ప్రాయశ్చయము.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలంగాణపరిశుద్ధ, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప

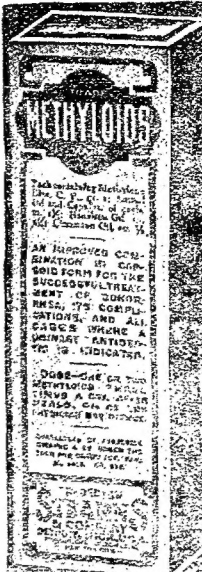
మహామహిమ వాక్యాలు బ్రహ్మశ్రీ కొక్కాండ మొట్టమొదట విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రిక్రింది విలాసమునకు ప్రాసంగికవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	0-0-0
2 కొక్కాండ మాహాత్మ్యము	0-10-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-8-0
4 గోదావరి వర్ణనము	0-8-0
5 నియోగి దీక్షితశత్రుము	0-8-0
6 సరికాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-8-0

కొక్కాండ తుమారనసంహిత, (281) గాజుమహేంద్రవరచా

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 20-0-0
గోధూమిక	7-0-0
దంతుచి వత్తు	2-0-
రసభగము	తులము 1-కి అణాలు 0-10-0

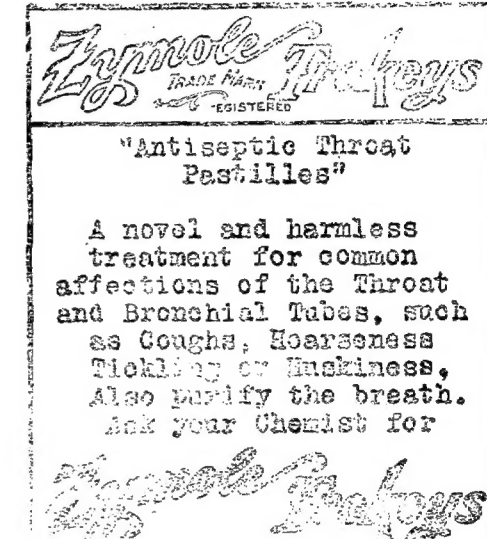
అమృతాంజనం దీహా 6, కుంకుమ శబ్దీ 10, మధుగాను.

METHYLOIDS

A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry-Easy to take. Be sure you get

METHYLOIDS

Zynmole Throats Pastilles

"Antiseptic Throat Pastilles"

A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness. Also purify the breath. Ask your Chemist for

Zynmole Throats Pastilles

మోటారుబండి నడపుట
మోటారుబండిను ప్రతిగులభయగా నడుపునపుణతను గంభీరముగ నేర్పుకొన గోరవారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు.
A. మోటారు హైరింగు కంపెనీ,
[పెలిఫోన్ నెం 686] 13, బ్రాడ్వే, నంద్రాసు.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపవర్ణనములు చక్కని శైలిలో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు కూడ గలవు ఇట్టి గ్రంథ మొదలగు కాంధమున మఱియొకటి లేదు వెల రేపకు లైదు 0-12-0 కాకిలో లైదు 1-0-0

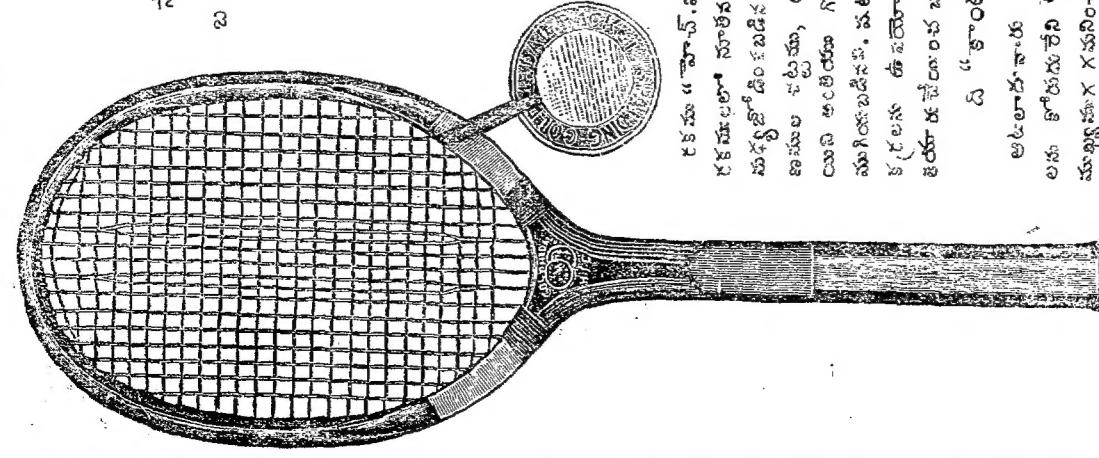
శ్రీ వృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచ్చిరిము.

వలయువారు:— శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, తంబుకెట్టివీ, నంద్రాసు.

"శబ్దకౌముది"

అను సకారాది ఆంధ్రగీతిసుంబువు. ఇది జేయులో ఇముడగలది. ఇట్టిది నే తెచ్చుడనుకేను. కావున ఆభూగ్యమైనది. వెల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 1 కి వెల రూ. 1.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయుచున్న రిట్లు వ్రాయుడు యస్. వి. రంగారావుగారి, 88, వరదాక్షు త్రిపురా వీధి, చెన్నపురి.

కెక్కుమో "హెచ్.వి.సి." గోల్డ్ మెడల్ గెలుచుకొన్న నూతన నిర్మాణము. మధ్య మధ్యలో దొంగబడిన అల్లిన రేణుమ, పట్ల, ఇముల పట్టుము, ఉత్పేక్షగలవీడి, గలది యిది అంతయు గోల్డ్ మెడల్ సామానులలో ముగియబడినవి. పట్ల, ఇముల గల ఆట క్రీడలను ఈ మెడలగిండు వారలకుగాను జయము చేయించు బడెను. రూ. 27-8-0

ది "కాంటి నెంటుల్"

అటలాహ-వారు మొదటికి ముగ్గురు కోరుదురేది "కాంటి నెంటుల్" ను ముఖ్యముగ గమనించి చూడవలెను. వెల్లె వాళ్ళిని గలబడినది యాద్రవాళు పడుకున నేయబడినది. రూ. 19-8-0

ది "స్పెక్ట్రమ్"

స్పెక్ట్రమ్ నెం 1 రూ. ప్రత్యేకమున పట్టుము గలది మధ్య యందు త్రిగోణ బోడినదియున్నది. చక్కని అల్లిన వెల్లెల బడెనది. ఎన్నిక పెట్టుటకు వీలులేకడగ తయారు చేయబడినది. సర్వములు నువ్వొగింపదగినవి. రూ. 16-8-0

ది "స్పెక్ట్రమ్"

ఇయ్యది ప్రత్యేకమున దొంగబడిన అల్లినకుందలి నూతన నిర్మాణము. పట్ల, ఇముల చక్కని మార్పును కలిగియున్నది. రూ. 15-8-0

12 నెలల అందుకంపెనీ

లిమిటెడ్, మద్రాసు

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రవచనము

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 118 పటములున్నవి. ఇందు అభిసంధర్మమైన పటములు చేరియున్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలియుండుటవల్ల శీఘ్రములోనే ప్రాసే తెప్పించుకొనవలయును. బాల, ఆయోధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు కాళికోటైండు గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం ర౧పటములు 3-౦-౦ అరణ్య, కష్టింధా, నుందరకాండములు గంపానుల కాగితము కాళికోటైండు ౧ సంపుటం ర౧పటములు ౪-౦-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగాలు 3౪ పటములు 3-౦-౦ తైఘ్రీయూడివక, గంపానుల కాగితమునైన మంచి అయ్యు మేలైన కాళికోటైండు బాల, ఆయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦ డిటో అరణ్య, కష్టింధా, నుందరకాం॥ చేరి ౧ సం॥ ౫-౦-౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౦-౦ శ్రీరామకాలిన్ద్రయము ౦-౦-౦ శ్రీరామకాలిన్ద్రయము (2౪౪) ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండుకో, అనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గురి తరఫీయదు నిపుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదో భాగములు యేదోపనులుచేయునో అవి చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరును యాచుంకముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెందు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిపద్దతుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును, యందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. క్లాసు జనరల్ నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినచి-స్ట్యుటం డిసంబరు నెల 31 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు ఆద్యాన్నగా పంపుకొని కిన్ కోకస్టానును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు తొరనవో నివసించుటకు తావొనంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాసేకొనడు. (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెజ్ 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు మాంట్యూరోస్ట్రు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపునిర్మాణమును, బోధనాభ్యాసముల గలరబడును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవలెను, భోజనాదికములు పాఠశాలచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భయమును, తయారైన వైసాకంకి కిస్సా చేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికొనబడును. ను శేజును గాక ప్రాసేకొనవలెను.

శ్రీలపాట రామాయణము

శ్రీమతి పార్వతివర్ధి, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము. వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి అనందకరముగానుండు 200 పేజీలగుల గ్రంథము-మొత్తపు పుటలు 1 కి, తనాలా కూలి పహా ఒక రూపాయ 30 పుస్తకములు ఒకేసారి కొనుపారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము. పుస్తకముల దొరకడు సలహా. శ్రీమతి పార్వతివర్ధి, అన్నపూర్ణ, శ్రీరామలిలాళువా, రాజమండ్రి.

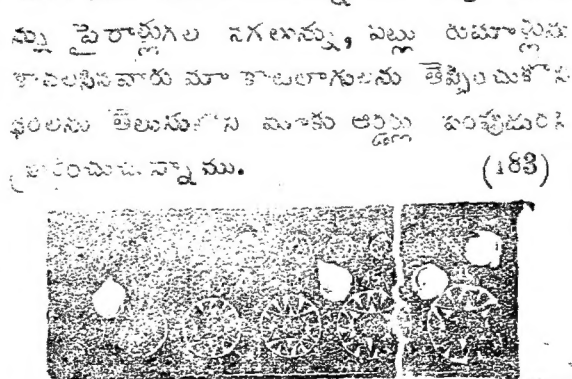
వినోదకరమైన తెలుగునవలలు

లీలా లేక నురేంద్రనగరము:- ఇంగ్లీషు సునోస్థయ్యగారు చావల్యాగిగుణములు వర్ణించబడినది. 1-0-0 యశోధర:- ఇందోకయువతి తనమగనివైంగళ ప్రేమకై నడరాని పాట్లుపడి యున్న తిథిలికిదెచ్చును. 0-12-0 మనోరమ:- మగడు తేటకేగి రాత్తునునొద్ద జిక్కుకొన తన సామర్థ్యముచే విడిపించుట. 0-10-0 జగదేకరంధ:- అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తిథిలికిదెచ్చు సామర్థ్యశక్తికథ 0-10-0 సహనోదరవాంఛ:- తమిళుకు బుద్ధితేక కలహించిన అన్న నోర్యరలమునకుటను బోధించును. 0-4-0 అత్తలార్యాటమునకోర్కని కోడంద్రక్షలాపం 0-2-0 మిల్త్రద్రోహము:- స్నేహద్రోహమున నశించిన చరిత్ర 0-8-0 సహజేనాశ్రయము (గొడ్డలికిచ్చి) తాత్పర్య సహితము అ2. వికోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము (మొదటి భాగము). 0-8-0 విరుణాను- నా మునుస్వామి మొదలియార్. శంకరే పే. శ్రీకృష్ణ, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. (గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు. ఎం. ఏ. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశిరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు వి. పీ. గా పంపుము. కలయికాదు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (17) 145, కాంపిడి, మదరాసు అని వ్రాయును

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాఠు సర్దుకులు, మదరాసు ఈస్టు కంపి విలాసము:- "ఉమ్మడియార్" ఇందు క్రింద కినుమరిచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బ్రాహ్మసైబాలకు తిగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కేంపు యన్ను వైక్రాంతములు వగైరా కిమలములున్ను బేదికానులు అణాకాసులున్ను బుగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పల్లు రుబూల్లును కావలసినవారు మా కాటలాగునును తెప్పించుకొని ధంలను తెలుసుకొని మూకు అర్జును పంపుదురికి ప్రారంభించు న్నాము. (183)

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు కంపెనీ వారు ఏలూరు చింతలపూడి రోడ్డుమీదను పర్యాయాశ్రమం ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు ర్నబోపుచున్న వైద్ మోటారుకార్లను ఈ నెలలో నడిపించుటకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య కురిసిన అపరిమితపు భర్త ములకు కార్లను కేయు రంగులు ఆరకను న్యూ కార్నిషు చేయుటకు వీలుకానంతగా మొదట ఎర్నాటుచేసికొన్న దినములను పని ప్రారంభించుటన అభ్యంతరము కలిగి విశ్రుతు ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగినది. కాదు. ఇట్టి స్థితిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్క ను నుండే భర్తాజిగూడెను గ్రామ సమీపములో ఉండు టోలుగేటు కంట్రాక్టును మోటారులపట్టు నడవడమువల్ల తమ నష్టము వస్తుకి దని కివిలో దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం నోటిను ఇచ్చిపట్టున్న అంబుకల్లను మాకు లయినన్న ఇవ్వకుండా అగిపోయినట్లున్ను నడచు టోలుగేటు కంట్రాక్టుకు అది భక్తి అన్న అయిన భర్తాజిగూడెను గ్రామ మనసలు వాడుక చేయుచున్నట్లున్ను చింటున్నాము ఘోరపరిపాచిన బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనా ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు కలగవల మరయు కరు చేయు మంచి పనులకు కలగ నేరవు

కుంకుమపువ్వు

వ్యవస్థాపకులు విర్మలము సగు కుంకుమపువ్వు మూవర్ష దొరకును. కొనువారు మూర్త్యమా ప్కెను గనుగించును. కరపాండవపు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- ఎన్ నారాయణ అండు కంపెనీ. (౪౪) 21, హమ్మింబిట్ట, నొంకాయ.

సర్వకోగ కుతూరము. ఈ క్రింద కనబడని మండల కాంసేద భేదములు ఈ ఆబాలక్ష్మలకు శ్రీపురుష. లితువును నేనించిన ఎప్పుడును నిరోధముగ నుండగలదు. మనమందరి నూర్తియు. 40 కల దెప్పి కనుము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 పీటాబహర్ కోసు నుదాను.

ఇశాం! ఇంధియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశోక విశేషములను అనేకకాత్రములతోనుండి గ్రహించి లోక దేవతాన గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జగన కయెను. ఈ పుస్తకమును తెలతే. తనాలాపురుషేను. వైద్యకా శ్రీ ముగేశంకర్ గోవింద్రి, తింకనిగనా పోషధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, కిరి మంట్యురోడు, మదరాసు.

ఫోర్ట్ టూరింగు మోటారు బండి 5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది. ప్రైవేటు నడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుడిపములు, లిగులు, స్పిడ్ మోటరు, వరుమట్లు సహా వెల రు. 2600 లు. ఈ బండిని మళ్ళిచుగా కొనవలెను. ఏలన నిక ఇది అందుకని గూడ ను మోగించును. ప్రత ప్రయగు సాను నులలో ప్రవీణులగు పరివాండలూ నీబండ్లు చేయింపబడినది. ఈ బండ్లు చాలాతేలిక చాలామృదక గలవి గాన వీనికి మరాఠ్త్రులర్న చాలతక్కువ. ఉమ్మడు అగ్నిపరీక్ష చేసి ఈబండ్ల ముపయోగించిరి ఆహక్కుచాల బలమైనదిగాని చాల తేలిక నడిగాన విలువ పొచ్చు. ప్రపంచమును వడబడుచున్న మోటారు మావీలాసము:- ఓక్స్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.